

**Voorlopig advies van de NVC t.b.v. de
Nederlandse standpunt bepaling**

voor de

World Radiocommunication Conference 2027

Opgesteld door de

Nationale Voorbereidingscommissie

WRC-27

Versie: d.d. 1 september 2026

Status: V.09

1. Inleiding

In het najaar van 2027 zal de volgende *World Radiocommunication Conference 2027* (WRC-27) worden gehouden in Shanghai, China. Deze wordt voorafgegaan door de *ITU Radiocommunication Assembly* (ITU-RA). Vanuit het oogpunt van gemeenschappelijk belang zal de voorbereiding voor de WRC-27 in zo nauw mogelijke samenwerking met relevante markt-, intergouvernementele- en overheidspartijen plaatsvinden. Tijdens een WRC worden immers de internationale kaders vastgelegd waarbinnen landen hun frequentiebeleid kunnen vormgeven. Het is daarom van belang dat bij de Nederlandse standpuntbepaling de belangen van deze partijen worden meegenomen.

2. Dynamisch Document

Dit document is opgesteld ten behoeve van de afstemming met nationale belanghebbenden met het doel inzicht te bieden in de agenda van WRC-27, de bijbehorende Nederlandse belangen, en de op het moment van publicatie ingenomen posities. Het document is een advies van de NVC aan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat en zal ook meegenomen worden in de uiteindelijke instructie van de Nederlandse delegatie naar de WRC-27. Gedurende de looptijd van de WRC-voorbereiding en waar nodig, zal het document op basis van de uitkomsten van de afstemming met marktpartijen en andere belanghebbenden worden gewijzigd; daarom heeft dit document het karakter van een zogeheten dynamisch document waarin de vorderingen van de voorbereiding en in het bijzonder de Nederlandse standpuntbepaling per onderwerp worden vastgelegd.

Het is de intentie van de Nationale Voorbereidingscommissie (NVC) een zo groot mogelijke openheid te betrachten, daarom is dit dynamisch document openbaar en voor geïnteresseerden beschikbaar via de volgende URL: <http://www.rdi.nl/NVC-27>

De website van de ITU (<http://www.itu.int/>) bevat nog meer algemene informatie en documenten over de komende (en de vorige) conferentie.

Wilt u bijdragen aan het voorbereidingsproces? Dan kunt u een gemotiveerd verzoek om deelname sturen aan de secretaris van de NVC WRC-27. Deze rol wordt vervuld door de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI):

De secretaris van de Nationale Voorbereidingscommissie WRC-27:

De heer J.G. Kroon

*Ministerie van Economische Zaken en Klimaat / Rijksinspectie Digitale Infrastructuur
Postbus 450*

9700 AL Groningen.

E-Mailadres: johan.kroon@rdi.nl

Het 'Dynamisch document' is ook verkrijgbaar bij de secretaris van de NVC. Wanneer u vragen of opmerkingen hebt over het document, kunt u contact met hem opnemen.

3. Structuur voorbereiding WRC-27

De nationale voorbereiding zal zich in grote lijnen spiegelen aan de Europese voorbereidingen die in CEPT verband plaatsvinden (CEPT = Conference Européenne des Administrations des Postes et des Télécommunications). Bij de CEPT zijn 46 Europese telecommunicatie administraties aangesloten.

De Conference Preparatory Group (CPG) is één van de werkgroepen van de ECC (Electronic Communications Committee) van de CEPT. De CPG is zijn activiteiten voor de WRC-27 in mei 2024 gestart. De CPG heeft de organisatie vastgelegd via welke de voorbereidingen in Europees verband op de komende WRC-27 zullen plaatsvinden.

Voorzitter van de CPG is de heer Stephen Talbot (UK). Frankrijk en Griekenland leveren de vicevoorzitters van CEPT CPG in de persoon van de heer Thomas Welter (Fr) en

mevrouw Nadia Katsanou (Gr). Nederland neemt deel aan zowel de ECC en zijn werkgroepen als ook aan de CPG en zijn Project Teams.

De documentatie van de CPG is vrij beschikbaar via de website van het European Communications Office (ECO) via: <http://www.cept.org/ecc>. U vindt de meeting documenten onder Groups → CPG → PT's.

In Nederland vindt de voorbereiding plaats via de Nationale Voorbereidingscommissie, de NVC, onder voorzitterschap van de heer Mehmet Çevikoğlu van de directie Digitale Economie (DE) van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

De leden van de NVC bestaan uit vertegenwoordigers van de directie Digitale Economie (DE), de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI), vakdepartementen, het bedrijfsleven en andere belanghebbenden.

4. Agenda van de WRC-27

Net als vorige conferenties is ook voor de conferentie in 2027 een uitgebreide agenda voorzien. Deze agenda werd door de WRC-23 in concept voorgesteld, goedgekeurd in CPM27-1 en de agenda is vervolgens door de ITU Council definitief vastgesteld. De tekst is opgenomen in Resolutie 813 (WRC-23).

In dit dynamisch document wordt per WRC-agendapunt standaard een aantal elementen weergegeven en dit zijn de volgende:

- de betrokken partijen in Nederland (op basis van het frequentiegebruik in ons land, of op basis van industrie betrokkenheid);
- de NL-coördinator: De Nederlandse coördinatoren zijn verantwoordelijk voor de voorbereiding van de nationale standpuntbepaling voor een aantal onderwerpen. De coördinatoren bespreken de voortgang in de NVC en betrekken de input vanuit de NVC in de verdere inzet bij de betreffende onderwerpen. De coördinatoren hebben tot taak om in onderlinge samenwerking maximale betrokkenheid en steun te waarborgen; zij zijn evenwel vrij in de wijze waarop zij hun werk organiseren en draagvlak voor de voorstellen willen creëren;
- toelichting: een toelichting van het agendapunt bestaande uit achtergrondinformatie, doelstelling en probleemstelling;
- internationale subgroepen: bijvoorbeeld groepen in de CPG en ITU-R waarin het agendapunt wordt behandeld;•
- het voorlopige standpunt van CEPT CPG;
- de voorlopige positie van Nederland, indien afwijkend van de CPG en EC positie. Indien alle standpunten overeenkomen wordt het NVC-standpunt niet vermeld;
- de voorlopige posities van andere internationale organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.

In dit dynamisch document is bij elk WRC-agendapunt de betreffende Nederlandse coördinator vermeld. Voor de goede orde: de inhoud van deze tabellen is te beschouwen als 'dynamisch' zoals uitgelegd onder hoofdstuk 2 hierboven. De inhoud is onderwerp van discussie en wordt gewijzigd aan de hand van de zich verder ontwikkelende nationale en internationale standpunten.

1.1	to consider the technical and operational conditions for the use of the frequency bands 47.2-50.2 GHz and 50.4-51.4 GHz (Earth-to-space), or parts thereof, by aeronautical and maritime earth stations in motion communicating with space stations in the fixed-satellite service and develop regulatory measures, as appropriate, to facilitate the use of the frequency bands 47.2-50.2 GHz and 50.4-51.4 GHz (Earth-to-space), or parts thereof, by aeronautical and maritime earth
------------	---

stations in motion communicating with geostationary space stations and non-geostationary space stations in the fixed-satellite service, in accordance with Resolution 176 (Rev.WRC-23) ;	
Betrokken partijen binnen NL:	
SES, Viasat, Astron, Ministerie van IenW	
Coördinator NL: Johan Kroon	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTB, ITU-R WP4A
Achtergrondinformatie: Betreft Resolutie 176 (Rev.WRC-23) waarbij onderzoek wordt gedaan naar het gebruik van de frequentiebanden 47.2-50.2 GHz (E-S) en 50.4-51.4 GHz (E-S) of delen daarvan, door Aeronautical ESIM's (A-ESIM's) en Maritieme ESIM's (M-ESIM's) in de FSS. Aeronautische en Maritieme Earth Stations In Motion (ESIM) zijn kleine satellietantennes aan boord van vliegtuigen, schepen of andere mobiele platforms die breedbandconnectiviteit mogelijk maken door verbinding te maken met satellieten. Doelstelling: Het mogelijk maken van het wereldwijd gebruik van ESIM's, die communiceren met GSO- en non-GSO FSS-satellieten, met passende voorwaarden om interferentie met andere radiodiensten te voorkomen. Probleemstelling De vraag naar breedbandconnectiviteit aan boord van bijvoorbeeld vliegtuigen en schepen blijft toenemen. Bestaande internationale regelgeving biedt echter nog geen geharmoniseerd kader voor het gebruik van ESIM's die communiceren met GSO en non-NGSO FSS-satellieten. Hierdoor bestaat onzekerheid over de voorwaarden waaronder deze frequentiebanden kunnen worden gebruikt, terwijl tegelijkertijd moet worden voorkomen dat bestaande radiodiensten in deze banden schadelijke interferentie ondervinden.	
Voorlopige positie binnen CPG	
CEPT-positie: • CEPT ondersteunt sharing en compatibiliteit studies zoals gevraagd in Res 176 (WRC-23). Hiermee worden technische en operationele vereisten bepaald voor het gebruik van A-ESIM's en M-ESIM's, die de bescherming van GSO-netwerken en andere diensten die in dezelfde en aangrenzende banden werken, waarborgen. • CEPT ondersteunt de ontwikkeling van een regelgevingskader voor A-ESIM's en M-ESIM's die communiceren met GSO- en NGSO-satellietsystemen in de FSS-banden 47,2-50,2 GHz (Earth-to space) en 50,4-51,4 GHz (Earth to space). • CEPT wenst een regelgevingskader dat van toepassing is op ESIM's in de verschillende frequentiebanden. • De CEPT werkt eraan mee om studies naar sharing en compatibiliteit tussen ESIM's en de stations van primaire diensten die in deze frequentiebanden en aangrenzende frequentiebanden zijn toegewezen zsm af te ronden. • Hiermee moet een duidelijk beeld worden verkregen van de benodigde voorzieningen voor de introductie van ESIM's in de 47,2-50,2 GHz (E-S) en 50,4-51,4 GHz (E-S) volgens Resolutie 176 (Rev. WRC-23). Afhankelijk van de uitkomsten van de technische studies moet volgens de wensen van CEPT een mogelijk kader de volgende maatregelen omvatten: ○ De werking van ESIM's beperken tot de territoria van overheden die dat gebruik binnen hun grenzen hebben toegestaan; ○ De technische karakteristieken van ESIM's blijven binnen de grenzen van de genotificeerde grondstation karakteristieken; ○ CEPT is voorstander van een vergelijkbare aanpak als onder Res. 123 (WRC-23) voor het identificeren van de notificerende administratie van het satellietnetwerk	

waarmee de ESIM communiceert. Momenteel wordt besproken hoe hieraan vorm en inhoud te geven; ○ CEPT steunt een aanpak als onder Res. 123 (WRC-23) voor het opstellen van procedures voor interference management. De betrokken lidstaten en entiteiten moeten steeds kunnen worden geïdentificeerd. ○ CEPT ondersteunt de ontwikkeling van een recommandatie voor Network Control and Monitoring Centra (NMC) voor ESIM gebruik, die mogelijkheden biedt om ESIM-transmissies te controleren, zonder dat dit tot (te) veel regelgeving leidt. ○ CEPT is van mening dat de meeste zorgen van overheden m.b.t. interferentie voldoende zijn weggenomen in de bestaande standaarden voor ESIM's. Daarom moet ITU-documentatie die momenteel wordt ontwikkeld over de functionaliteiten en implementatie van NMC's geen uitputtende technische en regelgevende details bevatten. ○ CEPT is van mening dat de ITU-documentatie die momenteel wordt ontwikkeld over NMC een Recommandatie zou moeten zijn. ○ CEPT vindt de bescherming van (RAS) belangrijk, maar er is geen sprake van een primaire RAS allocatie, waardoor de RAS belangen minder sterk staan. Wel is er internationaal onvoldoende overeenstemming over de mate van bescherming van RAS observaties in de onder dit agenda item van toepassing zijnde banden.
Overzicht motivering Nederlandse belangen In Nederland zijn –er naast het ministerie van IenW- diverse bedrijven op lucht en scheepvaartgebied die belangen hebben m.b.t. het gebruik van deze ESIM- toepassingen. Ook Nederlandse consumenten hebben er belang bij.
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG en EC n.v.t.
Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a. De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar: https://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents

1.2	to consider possible revisions of sharing conditions in the frequency band 13.75-14 GHz to allow the use of uplink fixed-satellite service earth stations with smaller antenna sizes, in accordance with Resolution 129 (WRC-23) ;	
Betrokken partijen binnen NL:		
SES, ViaSat, Ministerie van Defensie		
Coördinatoren NL: Johan Kroon		
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTB, ITU-R WP4A	
Achtergrondinformatie: Dit betreft het onderwerp "Small antenna sizes". Er wordt gekeken naar het gebruik van kleinere antennes in de band 13.75 – 14 GHz. Ook de naastgelegen banden moeten daarbij worden beschouwd. Doelstelling: Het voorstel betreft het gebruik van antennes met een kleinere diameter in de band 13.75 - 14 GHz. Dat levert voor de satellietoperator economische- en voor de eindgebruiker gebruiksvoordelen op. Ook kan door de minimale schotelgrootte te verkleinen, meer (kleinere, goedkopere en eenvoudiger te plaatsen) satellietgrondstations worden ingezet wat bijdraagt aan de toegankelijkheid van satellietdiensten en efficiënter gebruik van spectrum (maar de kans op interferentie kan daardoor toenemen). Probleemstelling: In de huidige situatie is het alleen mogelijk met behulp van relatief grote schotelantennes diensten aan te bieden wat voor potentiële gebruikers een obstakel is. Voor het vergroten van de gebruiksmogelijkheden is het nodig een aantal kwesties in ogenschouw te nemen zoals sharing conditions, operationele parameters, protectie criteria en baanparameters van NGSO-banen. In meer algemene zin is het belangrijk de "Incumbent services" te beschermen. Ook moet het gebruik van zgn "electronically steerable antennas" onder de juiste voorwaarden mogelijk worden gemaakt.		
Overzicht motivering Nederlandse belangen		
SES, Viasat, Defensie		
Voorlopige positie binnen CPG		
De voorlopige CEPT/CPG positie luidt: • CEPT is van mening dat RR5.502 en RR5.503 bescherming bieden aan radiolocatie- en radionavigatie diensten die worden gebruikt voor aardse, maritieme en luchtvaart toepassingen (RR5.502) en ruimteonderzoek (RR5.503). • De vermindering van de minimale grootte van de antennes die nu in RR5.502 en 5.503 zijn beperkt, zal mogelijk leiden tot een toename van het aantal FSS-grondstations dat communiceert met GSO en NGSO-systemen. Dit gegeven is van belang voor de bescherming van Radiolocation en Space Research. Daarom moeten de studies rekening houden met de <i>totale impact</i> van de inzet van FSS-grondstations.		

• In CEPT-studies moet worden aangetoond dat bij elke modificatie (versoepeling of verscherping) m.b.t. de minimale antenne diameters van GSO- en NGSO FSS-grondstations, de bescherming van de radiolocatie-, radionavigatie- en ruimteonderzoeksdiensten gewaarborgd blijft. • Er wordt rekening gehouden met de toekomstige ontwikkeling van aardse, aero- en maritieme systemen die wereldwijd opereren onder de primaire toewijzing aan de Radiolocation in de 13,75-14 GHz. Het verkleinen van de antennediameter voor FSS-grondstations verhoogt het interferentiepotentieel en kan leiden tot verlies van "Command and Control"-functionaliteiten. • De huidige versie van Rec ITU-R M.1644 moet heroverwogen worden en er dienen compatibiliteitsstudies met radiolocatie te worden gestart.	
Voorlopige positie NL indien afwijkend van EC en CPG	
n.v.t.	
Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.	
De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar: http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents	

1.3	to consider studies relating to the use of the frequency band 51.4-52.4 GHz to enable use by gateway earth stations transmitting to non-geostationary-satellite orbit systems in the fixed-satellite service (Earth-to-space), in accordance with Resolution 130 (WRC-23) ;	
Betrokken partijen binnen NL: SES, ViaSat, radioastronomie		
Coördinator NL: Johan Kroon		
Toelichting agendapunt		Internationale subgroepen: CPG-PTB, ITU-R WP4A
Achtergrondinformatie: Betreft onderzoek naar het mogelijke gebruik incl sharing en compatibiliteit van gateway grondstations die communiceren met NGSO-systemen in de band 51.4 - 52.4 GHz met bestaande diensten in de band 51.4 – 52.4 GHz en in aangrenzende banden. Mw Saemi Tanaka Aceves (SES/Nederland) is de CEPT-coördinator voor dit agenda item. Doelstelling: Het gebruik van de band 51,4-52,4 GHz door NGSO grondstations die zenden naar NGSO-satellieten in de FSS (Earth to space) wordt onder dit agendaitem mogelijk gemaakt. Dit verruimt de gebruiksmogelijkheden in de betreffende band waarbij de bescherming van bestaande diensten in deze en aangrenzende banden gewaarborgd waarbij het met name de waarnemingen van de Radioastronomie en EESS (passief) betreft. Probleemstelling: Onderzoek is nodig naar mogelijkheden tot verruiming van het gebruik van deze frequentieband met inachtneming van de bescherming van de vaste en mobiele diensten in dezelfde band. Hierbij is het nodig dat een aantal resoluties worden aangepast: • Res 750: bescherming EESS tegen "active FSS services"; • Res 769: bescherming van GSO-diensten van "multiple (aggregate) NGSO in Q/V band"; • Res 770: Bescherming van GSO FSS en BSS van NGSO-netwerken.		
Overzicht motivering Nederlandse belangen		
Voorlopige positie binnen CPG		
CEPT steunt studies voor een regelgevingskader voor het gebruik van de band 51,4-52,4 GHz om gebruik door gateway-grondstations mogelijk te maken die uitzenden naar NGSO-satellietsystemen in de FSS (Earth to space) om zo de bescherming van bestaande diensten in dezelfde en aangrenzende banden te waarborgen in overeenstemming met Res 130 (WRC-23), maar niet beperkt tot: • Radioastronomie zoals vermeld in RR 5.556; • EESS, om te verifiëren dat met deze extra gateway-grondstations de bescherming van EESS (passief) in de aangrenzende frequentieband 52,6-54,25 GHz gewaarborgd blijft d.m.v. de limieten voor ongewenste emissies in Res 750 (Rev. WRC-19). • Voor de bescherming van GSO FSS-netwerken tegen gateway grondstations van NGSO FSS-systemen wordt gezocht naar een passend kader. Sommige CEPT-landen zijn van mening dat het framework van Res 769 en -770 kan worden uitgebreid naar de frequentieband 51,4-52,4 GHz. Andere zijn van mening dat de tekst dan eerst dient te worden geüpdatet voordat het aan nieuwe banden wordt gelinkt. Weer anderen menen dat een epfd-limiet geschikter is voor deze band.		

- Er was overeenstemming om GSO FSS-netwerken te beschermen in de context van AI 1.3. De CEPT bespreekt wat de beste manier hiervoor is. Er ligt daarvoor een compromis over de draft CEPT position voor.
- CEPT heeft een inputdocument goedgekeurd voor inbreng in WP4A. Het bevat bijgewerkte compatibiliteitsstudies tussen FS en RAS en NGSO FSS gateway stations.

Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG

n.v.t.

Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.

De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar:
<http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents>

1.4	to consider a possible new primary allocation to the fixed-satellite service (space-to-Earth) in the frequency band 17.3-17.7 GHz and a possible new primary allocation to the broadcasting-satellite service (space-to-Earth) in the frequency band 17.3-17.8 GHz in Region 3, while ensuring the protection of existing primary allocations in the same and adjacent frequency bands, and to consider equivalent power flux-density limits to be applied in Regions 1 and 3 to non-geostationary-satellite systems in the fixed-satellite service (space-to-Earth) in the frequency band 17.3-17.7 GHz, in accordance with Resolution 726 (WRC23) ;
Betrokken partijen binnen NL:	
SES, ViaSat, Spectrum Five	
Coördinator NL: Johan Kroon	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTB, ITU-R WP4A
Achtergrondinformatie: Dit agenda item kan worden beschouwd als het vervolg op agenda item 1.19 van WRC-23. Doelstelling: . Er moet tot een flexibeler gebruik van deze band in Regio 2 worden gekomen waarmee wereldwijde harmonisering en een efficiënter frequentiegebruik van het gebruik van deze band ontstaat en de gebruiksmogelijkheden worden verruimd. Probleemstelling: Wereldwijde harmonisering van de band 17.3-17.8 GHz is lastig omdat vermogensniveaus (power flux density limits) moeten worden gevonden die voor alle bestaande gebruikers acceptabel zijn.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Voorlopige positie binnen CPG	
De voorlopige CEPT/CPG positie luidt: • CEPT steunt een nieuwe FSS-toewijzing (space-to-earth) in Regio 3 in de band 17,3-17,7 GHz. Dit faciliteert het gebruik van het beschikbare FSS-spectrum in alle regio's. • CEPT steunt ook de harmonisatie in de 3 regio's van de EPFD threshold ter bescherming van GSO-satellieten door: • Dezelfde EPFD-limieten toe te passen op regio's 1 en 3 voor emissies die worden uitgestraald door NGSO-systemen zoals overeengekomen op WRC-23 voor Regio 2 voor de frequentieband 17,3-17,7 GHz; • CEPT wenst de EPFD-limieten uit te breiden naar emissies van NGSO-systemen in de band 17,8-18,6 GHz zoals gedefinieerd in Res 76, naar de band 17,3-17,7 GHz. • Met uitzondering van de toepassing van EPFD-limieten ondersteunt CEPT het ongewijzigd laten van de overige bestaande voorwaarden voor FSS in Regio 1 in de band 17,3-17,7 GHz die in overweging wordt genomen. • De EPFD-limieten in RR Table 22-1B voor de band 17.7 - 17.8 GHz moeten worden uitgebreid. • CEPT heeft een standpunt ontwikkeld over de mogelijke toewijzing aan BSS in Regio 3 die luidt: <i>"CEPT does not take a position on possible allocation to BSS in Region 3 which is a Region 3 decision"</i>.	
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG	
n.v.t.	

Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.

De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar:
<http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents>

1.5	to consider regulatory measures, and implementability thereof, to limit the unauthorized operations of non-geostationary-satellite orbit earth stations in the fixed-satellite and mobile-satellite services and associated issues related to the service area of non-geostationary-satellite orbit satellite systems in the fixed-satellite and mobile-satellite services, in accordance with Resolution 14 (WRC-23) ;
Betrokken partijen binnen NL:	
SES, Viasat	
Coördinator NL: Johan Kroon	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTB, ITU-R WP4A
Achtergrondinformatie: Dit onderwerp betreft studies naar regelgevende maatregelen om illegale activiteiten van NGSO FSS en NGSO MSS Earth stations te beperken. Het gaat erom illegaal gebruik in de Earth to Space richting te beëindigen. Doelstelling: Er zijn technische, regelgevende en operationele aspecten nodig om illegaal gebruik van satelliet terminals te bestrijden. Daarbij moet rekening worden gehouden met de uitvoerbaarheid van dergelijke maatregelen zodat de dienstverlening niet nadelig wordt beïnvloedt en er voor de satellietoperators geen operationele nadelen ontstaan. Probleemstelling: Dit agenda item is om diverse redenen opgebracht door een aantal lidstaten in het Midden-Oosten, waaronder Iran, met steun van Rusland. Zij klagen over illegaal gebruik op hun grondgebied van terminals die werken met NGSO-satellietsystemen, waarbij het vooral over Starlink apparatuur gaat die gebruikt wordt in relatie tot de oorlogssituaties in hun landen.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Voorlopige positie binnen CPG	
De voorlopige CEPT/CPG positie luidt als hieronder met de opmerking dat deze tekst nog geen overeengekomen CEPT-standpunt vormt en daarom ook niet bij de volgende WP4A wordt ingediend. Deze tekst dient als basis voor verdere werkzaamheden. • CEPT heeft afgesproken te blijven herhalen dat Artikel 18 van de Radio Regulations , samen met Res 22 en -25, voldoende vergunning en autorisatievereisten oplegt, die soevereiniteit en regelgevende verantwoordelijkheden van individuele lidstaten respecteren. • Er bestaan al voldoende robuuste handhaving mechanismen om ongeautoriseerde uplink transmissies te beperken. • CEPT is van mening dat voorstellen onder dit agendapunt niet mogen afwijken van de bepalingen in Res 14 en verzet zich daarom tegen: ○ Elke regelgevende maatregel, die het dekkingsgebied (dat wil zeggen, het door het satellietsysteem aangestraalde gebied) beperkt; ○ Elke regelgevende maatregel die de Notifying Administrations verplicht om expliciete toestemming van een administratie te verkrijgen voor de opname van haar grondgebied in de servicearea; ○ Elke specifieke implementatie van een NCMC te overwegen, zoals meerdere. Network Control and Monitoring Centers voor een enkel NGSO-systeem. • CEPT ondersteunt wel onderzoek naar de mogelijke behoefte aan aanvullende regelgevende maatregelen. Daarbij handelt het zich om de identificatie van de transmissies waaruit blijkt wie de verantwoordelijke notifying administratie is.	

• De voordelen van de invoering van nieuwe regelgevende maatregelen moeten zorgvuldig worden afgewogen tegen de mogelijke negatieve gevolgen, zoals hogere kosten en complexiteit voor bestaande en toekomstige satellietssystemen. • CEPT wil een analyse van de omvang van de gevallen waarbij ongeautoriseerde NGSO-grondstations betrokken zijn (omdat er op ITU-niveau geen gevallen bekend zijn). CEPT vindt dat conform Res 14 alleen NGSO FSS en MSS-grondstations in dit agendapunt mogen worden meegenomen.
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG
n.v.t.
Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.
De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar: http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents

1.6	to consider technical and regulatory measures for fixed-satellite service satellite networks/systems in the frequency bands 37.5-42.5 GHz (space-to-Earth), 42.5-43.5 GHz (Earth-to-space), 47.2-50.2 GHz (Earth-to-space) and 50.4-51.4 GHz (Earth-to-space) for equitable access to these frequency bands, in accordance with Resolution 131 (WRC23);
Betrokken partijen binnen NL:	
SES, ViaSat	
Coördinator NL: Johan Kroon	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTB, ITU-R WP4A
Achtergrondinformatie: Dit onderwerp betreft "Equitable access". Het gaat daarbij om toegang tot ruimtebanen en frequentiebanden voor ontwikkelingslanden en laatkomers op de ruimtevaart markt. Er is op Europees niveau geen chair voor dit item, daarom verricht de PTB chair deze rol, maar beperkt zijn inzet tot het minimale. Doelstelling: Het ontwikkelen van regelgeving die moet leiden tot voorrang en speciale toegangsmaatregelen voor ontwikkelingslanden en laatkomers op de ruimtevaart markt. Ontwikkelingslanden klagen al lang over hun beperkte kansen tot het betreden van de ruimtevaartmarkt omdat deze volgens hen vooral in handen zijn van de 'ontwikkelde wereld'. Nieuwe regelgeving moet echter niet leiden tot ruimteposities en spectrum dat op de plank blijft liggen. Probleemstelling: Het is moeilijk om de exacte problematiek en het bestaande gebruik in de diversie regio's en landen duidelijk te krijgen en daar met passende regelgeving op te anticiperen. Daarnaast zullen de gesetelde ruimtevaartlanden niet gemakkelijk te bewegen zijn om hun bestaande rechten geheel of gedeeltelijk op te geven.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Voorlopige positie binnen CPG	
De voorlopige CEPT/CPG positie luidt: • Er is geen overeenstemming bereikt over ondersteuning van een aantal voorgestelde wijzigingen. Daardoor kon PTB geen outputdocument opstellen voor AI 1.6, noch een bijgewerkte CEPT Brief, noch een CEPT-bijdrage aan WP4A. Een aantal administraties had expliciet bezwaar tegen passages in de draft CEPT-positie die betrekking hadden op "minimal administrative burden" en op het ontbreken van betrokkenheid van ITU-BR. Verder: • Vanuit Afrika is interesse voor specifieke GSO FSS posities voor ontwikkelingslanden. Er zijn ook ideeën voor zoiets voor de hele wereld. Specifiek is er interesse in een oplossing waarbij 3 tot 5 volledig gecoördineerde NGSO FSS satellietssystemen en 5 tot 10 volledig gecoördineerde GSO-FSS satellietnetwerken per regio beschikbaar komen. Discussie hierover is echter vooral bedoeld voor ITU WP4A. • Het is moeilijk is om het bestaande gebruik in diverse regio's en landen duidelijk te krijgen. • Gesetelde ruimtevaartlanden zullen niet snel hun bestaande rechten geheel of gedeeltelijk opgeven.	

- CEPT steunt onderzoek om duidelijk te krijgen hoeveel systemen er wereldwijd zijn, mede om te verduidelijken hoeveel *niet*-operationele systemen en bijbehorende ITU filings er zijn.
- CEPT steunt verder onderzoek naar equitable access.

Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG

n.v.t.

Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.

De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar:
<http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents>

1.7	to consider studies on sharing and compatibility and develop technical conditions for the use of International Mobile Telecommunications (IMT) in the frequency bands 4 400-4 800 MHz, 7 125-8 400 MHz (or parts thereof), and 14.8-15.35 GHz taking into account existing primary services operating in these, and adjacent, frequency bands, in accordance with Resolution 256 (WRC23);	
Betrokken partijen binnen NL:		
Defensie, ESA, KNMI, Mobiele operators, NXP, SES, Viasat		
Coördinatoren NL: Gabrielle Owen		
Toelichting agendapunt:		Internationale subgroepen: CPG-PT1, ITU-R WP5D
Achtergrondinformatie: ITU-R werkt aan de ontwikkeling van IMT-2030 en daarna. Additionele identificaties van spectrum voor de aardse component van IMT worden gevraagd om de ontwikkeling van IMT te ondersteunen.		
Doelstelling: Dit agenda item betreft sharing en compatibiliteitstudies en de ontwikkeling van technische voorwaarden voor het gebruik van het aardse netwerk als onderdeel van IMT in de frequentiebanden 4 400-4 800 MHz, 7 125-8 400 MHz (of delen daarvan) en 14.8-15.35 GHz. Op basis daarvan gaat WRC-27 overwegen die banden (of delen daarvan) te identificeren voor de aardse component van IMT.		
Het gaat in het bijzonder om de volgende frequentiebanden en ITU-regio's: • 4 400-4 800 MHz, of delen daarvan, in Regio 1 (waaronder CEPT) en Regio 3; • 7 125-8 400 MHz, of delen daarvan, in Regio 2 en Regio 3; • 7 125-7 250 MHz en 7750-8400 MHz, of delen daarvan, in Regio 1 (waaronder CEPT); • 14.8-15.35 GHz (mondiaal).		
Probleemstelling: In voorbereiding voor WRC-23 heeft CEPT gekeken naar de mogelijkheden voor additioneel spectrum in de frequentieband 7.125-24 GHz; CEPT was tegen een agendapunt voor WRC-27 over die banden gezien het extensieve gebruik in CEPT-landen door bestaande diensten, met name space services, satelliet omroep en militair gebruik. De band 4 400-4 800 MHz werd overwogen in WRC-15, en CEPT was tegen een IMT-identificatie.		
Overzicht motivering Nederlandse belangen		
Voorlopige positie binnen CPG		
4400-4800 MHz • CEPT supports the protection of incumbent services from any future potential IMT deployment and recognises the existing use, both in this frequency band and in adjacent bands. CEPT is opposed to an IMT identification of the 4400-4800 MHz frequency band in case deployment scenarios and parameters of IMT have not changed with respect to WRC-15, WRC-19 and WRC-23 studies. • CEPT also supports the need for measures to protect possible new primary EESS (passive) allocation in the frequency band 4.2-4.4 GHz under WRC-27 AI 1.19 in case of IMT identification.		
7125-8400 MHz • CEPT could consider an IMT identification of the frequency band 7125-7250 MHz if, and will oppose an IMT identification in the frequency range 7250-8400 MHz or parts thereof unless, the current and future operations of all existing primary allocated		

radiocommunication services in the frequency range 7125-8400 MHz and adjacent frequency bands shall be protected from harmful interference caused by IMT networks provided that:

- the continued operation of the incumbent's usage is guaranteed, especially considering the deployment of transportable stations in the FSS, MSS/MMSS on short notice and in any locations, within national relevant territories or in international spaces;
- communications from space stations to Earth stations of EESS (including transportable stations), SRS and METSAT can be protected globally, as this band is the main band used for collecting data from satellites;
- no additional regulatory, technical or operational restrictions are imposed on existing primary services, with special regards to those that are ensuring the implementation of space strategies and policies;
- the continued operations of FS deployed extensively in CEPT countries is guaranteed.
- CEPT also supports the need for measures to protect possible new primary EESS (passive) allocation in the frequency band 8.4-8.5 GHz under WRC-27 AI 1.19 in case of IMT identification.

14.8-15.35 GHz

- CEPT is of the view that existing users, including stations of the aeronautical mobile service that need to be deployed on short notice, on any locations within national relevant territories or in international spaces, must be protected and which is not expected to be practical/feasible with an IMT identification unless otherwise demonstrated. ECC-PT1 (sept. 2025) heeft een voorstel opgesteld voor CPG (dec. 2025) om de voorlopige positie voor de 7125-8400 MHz band te wijzigen, zie [CPG\(25\)023 ANNEX IV-07](#)

Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG

-

Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.

De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar:

<http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents>

ICAO; [FSMP](#)

1.8	to consider possible additional spectrum allocations to the radiolocation service on a primary basis in the frequency range 231.5-275 GHz and possible new identifications for radiolocation service applications in the frequency bands within the frequency range 275-700 GHz for millimetric and sub-millimetric wave imaging systems, in accordance with Resolution 663 (Rev.WRC-23) ;
Betrokken partijen binnen NL:	
Coördinatoren NL: Wietse Steffen	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTA, ITU-R WP5B
WRC-27 AI1.8: Radiolocatie 231,5-275/700 GHz Het overwegen van mogelijke extra spectrumtoewijzingen aan de radiolocatiedienst op primaire basis in het bereik 231,5-275 GHz en mogelijke nieuwe identificaties voor toepassingen in de banden binnen 275-700 GHz voor beeldvormingssystemen met millimeter- en sub millimeter golven, volgens Resolutie 663 (Rev.WRC-23). Achtergrondinformatie: Er is interesse in het gebruik van het frequentiebereik 231,5 – 700 GHz voor RLS-systemen en -toepassingen. De resolutie 663 (Rev.WRC-23) behandelt daarom in zijn overwegingen het volgende gebruik: 1) Wetenschappelijke systemen en toepassingen 2) Overheids- en openbare veiligheidssystemen en -toepassingen 3) Short-Range ITS-systemen en -toepassingen (Intelligente Transport Systemen) Doelstelling: Het doel van dit agendapunt is het overwegen van nieuwe toewijzingen voor de radiolocatiedienst (RLS) in het frequentiebereik 231,5 – 275 GHz en nieuwe identificaties voor RLS-systemen en -toepassingen in het bereik 275 – 700 GHz. De beoogde toepassingen zijn plaatsbepaling (ranging), beeldvorming (inclusief materiaalanalyse) en lokalisatie. Deze zijn ontworpen in twee hoofdconfiguraties: actief (radars) als Issue A en 'receive-only' (radiometers) als Issue B. De reikwijdte van dit agendapunt omvat wetenschappelijke, overheids- en publieke- veiligheidstoepassingen, evenals ITS-toepassingen (Intelligent Transport Systems) voor Short Range Devices. Probleemstelling: Bovenstaande interesse in RLS-toepassingen heeft als voorwaarde dat de bescherming van de bestaande diensten en hun toepassingen (voornamelijk passief gebruik) worden gewaarborgd.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Nederland heeft zich hiervoor in de voorbereiding en tijdens de WRC-23, samen met Duitsland, actief ingezet om dit agendapunt 1.8 op de agenda van de WRC-27 te krijgen. Duitsland levert hiervoor de CEPT-coördinator, voor Nederland betekent het in eerste instantie ook dat wij ons hiervoor zullen inzetten en Duitsland hierin steunen, voor zover dit blijft aansluiten bij de Nederlandse inzet voor WRC-27. Betekent in ieder geval steun tijdens diverse internationale overleggen, zoals de CPG/PT-A, NATO CAP3 overleggen en in ITU WP-5B. In de loop van de voorbereiding en de feedback vanuit de NVC zal duidelijk moeten worden in hoeverre de interesse reikt en voor welke domeinen en toepassingen.	

Voorlopige positie binnen CPG

De voorlopige CEPT/CPG positie luidt:

Issue A (Actieve radars):

- Toewijzing en identificatie: CEPT steunt een nieuwe primaire toewijzing aan de Radiolocatiedienst (RLS) in het frequentiebereik 252-275 GHz. Ook steunt CEPT de identificatie voor RLS-toepassingen in de frequentie bereiken 275-296 GHz en 356-439 GHz.
- ITU-Referentie: CEPT is van mening dat de nieuwe Aanbeveling ITU-R M.[RLS_FREQ_above_231 GHz] moet worden opgenomen in het Radioreglement (RR).
- Bescherming EESS (passief): CEPT steunt het beperken van ongewenste emissies van RLS-stations in het frequentiebereik 296-356 GHz om de Aardobservatiesatellietdienst (EESS, passief) te beschermen.
- Bescherming MS en FS: De bescherming van de Mobiele Dienst (MS) en Vaste Dienst (FS) wordt gewaarborgd door het e.i.r.p. (uitgestraald vermogen) van RLS-stations in de banden 252-296 GHz en 356-439 GHz te beperken.
- Bescherming RAS: Voor de bescherming van de Radioastronomiedienst (RAS) tegen RLS-stations steunt CEPT specifieke PFD-limieten (vermogensstroombichtheid) voor zowel gewenste als ongewenste emissies bij relevante radioastronomie-observatoria in de frequentiebanden 252-275 GHz, 275-296 GHz, 356-371 GHz, 388-424 GHz en 426-439 GHz.
- Beperkingen: CEPT is tegen actief gebruik van RLS in de frequentieband 250-252 GHz, die valt onder RR-bepaling nr. 5.340. Daarnaast is CEPT tegen co-kanaalgebruik van RLS samen met EESS (passief) in het frequentiebereik 296-356 GHz.

Issue B ('Passive' / Radiometers):

No change: CEPT steunt 'geen wijziging' (no change). Tijdens de studiecycclus is er geen interesse getoond in 'passieve'-toepassingen binnen mogelijke nieuwe RLS-toewijzingen onder dit agendapunt, en er zijn geen studies naar uitgevoerd.

Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG

-

Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAFT, IARU, GSMA, SFCG e.a. De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar:
<http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents>

1.9	to consider appropriate regulatory actions to update Appendix 26 to the Radio Regulations in support of aeronautical mobile (OR) high frequency modernization, in accordance with Resolution 411 (WRC23);
Betrokken partijen binnen NL:	
Coördinator NL: n.t.b.	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG, ITU-R WP5B
Dit agenda item is bedoeld voor passende regelgevende maatregelen om RR Appendix 26 bij te werken. Dit moet vervolgens dienen ter ondersteuning van de hoogfrequente modernisering van luchtvaartmobile (OR) apparatuur, en dat in overeenstemming met Resolutie 411 (WRC-23).	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Voorlopige positie binnen CPG	
De voorlopige CEPT/CPG positie luidt:	
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG	
Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.	
De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar: http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents	

1.10	to consider developing power flux-density and equivalent isotropically radiated power limits for inclusion in Article 21 of the Radio Regulations for the fixed-satellite, mobile-satellite and broadcasting-satellite services to protect the fixed and mobile services in the frequency bands 71-76 GHz and 81-86 GHz, in accordance with Resolution 775 (Rev.WRC-23) ;	
Betrokken partijen binnen Nederland:		
SES, ViaSat, mobiele operators		
Coördinator NL: Johan Kroon		
Toelichting agendapunt:		Internationale subgroepen: CPG-PTB, ITU-R WP5C
Dit agenda item betreft overwegingen om " <i>power flux-density and equivalent isotropically radiated power limits</i> " te ontwikkelen voor opname in RR Art 21 voor FSS, MSS en BSS.		
Achtergrondinformatie: Dit agenda item is bedoeld om de bestaande vaste en mobiele diensten in de banden 71-76 GHz en 81-86 GHz te beschermen, in overeenstemming met Res 775 (Rev.WRC-23). Doelstelling: Het ontwikkelen van acceptabele en rationele limieten voor vermogenswaardes in de betreffende banden waardoor deze geshared kunnen worden tussen mobiele en satcom toepassingen en hiermee het efficiënte gebruik van deze banden wordt geoptimaliseerd. Probleemstelling: Om de optimalisatie van het geshared gebruik van deze band te realiseren moeten passende technische parameters worden gevonden waarmee het bestaande gebruik in de band wordt beschermd.		
Overzicht motivering Nederlandse belangen		
Voorlopige positie binnen CPG		
De voorlopige CEPT/CPG positie luidt: • CEPT steunt de definitie van een criterium voor short term interference dat van toepassing is op verbindingen in de FS in de banden 71-76 en 81-86 GHz, te gebruiken in studies onder het agendapunt. • Om technische studies verder te ontwikkelen en potentiële CEPT bijdragen aan WP5C te ontwikkelen, is hiervoor een nieuw onderwerp in het CEPT PTB-forum gecreëerd. • Een elevatie hoekbereik van -5° tot 5° wordt beschouwd als representatieve typische waarde en -10° tot 10° kan in aanmerking worden genomen voor studies. • CEPT ondersteunt studies naar de ontwikkeling van limieten voor pfd- en e.i.r.p.-waarden in RR21 voor FSS, MSS en BSS, in de banden 71-76 GHz en 81-86 GHz en in overeenstemming met Res 775. • Studies moeten leiden tot acceptabele en rationele limieten. • RR21 moet worden geüpdate omdat deze onvoldoende limieten voor deze banden bevat. Een update moet het mogelijk maken dat satellietdiensten en aardse mobiele diensten (FS en MS) deze banden kunnen sharen.		
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG		
n.v.t.		
Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.		

De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar:
<http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents>

1.11	to consider the technical and operational issues, and regulatory provisions, for space-to-space links among non-geostationary and geostationary satellites in the frequency bands 1 518-1 544 MHz, 1 545-1 559 MHz, 1 610-1 645.5 MHz, 1 646.5-1 660 MHz, 1 670-1 675 MHz and 2 483.5-2 500 MHz allocated to the mobile-satellite service, in accordance with Resolution 249 (Rev.WRC-23) ;
Betrokken partijen binnen NL:	
Viasat, SES, ESA, VERON	
Coördinatoren NL: Santi Soumholphakdy	
Toelichting agendapunt:	
Internationale subgroepen: CPG-PTC, ITU-R WP4C	
Achtergrondinformatie Bij dit agenda item gaat het erom technische- en operationele kwesties en regelgevingsbepalingen te overwegen voor space to space links tussen NGSO en GSO satellieten in de frequentiebanden 1518-1544 MHz, 1545-1559 MHz, 1610-1645.5 MHz, 1646.5-1660 MHz, 1670-1675 MHz en 2483.5-2500 MHz toegewezen aan de MSS, in overeenstemming met Res 249 (Rev.WRC-23). Dhr. Kamlesh Masrani (Viasat/UK) is de CEPT-coördinator voor dit agenda item. Doelstelling Het doel van dit agenda item is een allocatie voor space-to-space links te verkrijgen om wereldwijde datacommunicatie tussen NGSO en GSO-satellieten in de L-band mogelijk te maken. Probleemstelling Op dit moment vindt space-to-space communicatie plaats in de L-band onder RR 4.4. Dat betekent dat voor deze space-to-space communicatiedienst geen frequentie toegewezen is in de frequentie allocatietabellen van de RR (Artikel 5). Zodoende mogen deze communicatiediensten slechts gebruikmaken van de L-band op voorwaarde dat ze geen storing veroorzaken bij radiodiensten die wel een allocatie hebben. Daarnaast kan deze communicatiedienst geen bescherming eisen tegen storingen veroorzaakt door stations in deze band die een allocatie hebben.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Viasat heeft interesse t.b.v. haar huidig gebruik van intersatellite links onder RR 4.4. SES volgt dit agenda item t.b.v. WRC AI 2.4 ivm met intersatellite links in de C-band. Steun van ESA. Veron heeft geen bezwaar mits er geen storing zijn in aangrenzende banden.	
Voorlopige positie binnen CPG	
De voorlopige CEPT/CPG positie luidt: • De CEPT steunt space-to-space links volgens Resolutie 249 binnen de bestaande mobiele-satellietdienst (MSS) allocaties in de frequentiebanden: 1518–1544 MHz, 1545–1559 MHz, 1617,775–1626,5 MHz, 1626,5–1645,5 MHz, 1646,5–1660 MHz, 1670–1675 MHz onder voorwaarde dat bestaande diensten in deze en aangrenzende banden worden beschermd. • CEPT beraadt zich nog over haar standpunt voor: 1610–1610,6 MHz, 1613,8–1617,775 MHz, 2 483,5–2 500 MHz • CEPT steunt de introductie van space-to-space links waarbij dezelfde beschermingsniveau worden behouden voor GSO- en NGSO-netwerken als vastgelegd in de Radio Regulations (RR). Er mogen geen er nieuwe beperkingen of schadelijke interferentie voor bestaande satelliet- of terrestrisch gebruik ontstaan en space-to-space emissies moeten binnen de operationele grenzen van de "dienstverleners" satellieten blijven.	

- CEPT steunt operaties onder de "Expanded Cone" concept die zich beperkt tot NGSO-naar-GSO-links, met aanvullende voorwaarden die communicatie mogelijk maken tussen NGSO-gebruikerssatellieten (banen <2000 km) boven de polen en GSO-satellieten.
- Space-to-space links moeten aan volgende technische principes voldoen:
 - Transmissies moeten voldoen aan dezelfde directionaliteit als bestaande MSS-toewijzingen.
 - NGSO- "klant" satellieten moeten opereren op dezelfde wijze als grondstations van het MSS-netwerk.
 - Transmissies van GSO/NGSO "dienstverleners" satellieten naar NGSO- "klant" satellieten mogen niet sterker zijn dan transmissies naar grondstations.
- No-Change (NOC) in 1610,6–1613,8 MHz om RAS te beschermen tegen co-frequentie space-to-space operaties met relevante voetnoten of regelingen en bescherming tegen mogelijke interferentie afkomstig van 1610–1610,6 MHz en 1613,8–1626,5 MHz
- Bescherming van RAS in 1 660–1 670 MHz tegen ongewenste emissies van MSS-satellieten in 1646,5–1660 MHz en 1670–1675 MHz

Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG

N.v.t.

Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.

De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar:
<http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents>

1.12	to consider, based on the results of studies, possible allocations to the mobile satellite service and possible regulatory actions in the frequency bands 1 427-1 432 MHz (space-to-Earth), 1 645.5-1 646.5 MHz (space-to-Earth) (Earth-to-space), 1 880-1 920 MHz (space-to-Earth) (Earth-to-space) and 2 010-2 025 MHz (space-to-Earth) (Earth-to-space) required for the future development of low-data-rate non-geostationary mobile satellite systems, in accordance with Resolution 252 (WRC23);
Betrokken partijen binnen NL:	
Viasat, ESA	
Coördinator NL: Santi Soumpholphakdy	
Toelichting agendapunt:	
Internationale subgroepen: CPG-PTC, ITU-R WP4A	
Achtergrondinformatie Betreft het agenda item waaronder, op basis van de resultaten van studies, mogelijke toewijzingen worden overwogen aan de MSS, en wordt gekeken naar mogelijke regelgevende maatregelen in de frequentiebanden 1427-1432 MHz (S-E), 1645.5-1646.5 MHz (S-E en E-S), 1880-1920 MHz (S-E en E-S) en 2010-2025 MHz (E-S en S-E). Dit is nodig voor de toekomstige ontwikkeling van NGSO MSS satellietssystemen met lage datasnelheid, in overeenstemming met Resolutie 252 (WRC-23). Frankrijk en Noorwegen zijn de voorstanders van dit agenda item binnen CEPT. Frankrijk wil gebruik maken van burst emissies en Noorwegen van spread spectrum emissies voor Low Data Rate communicatie. Mw. Laura Pometcu (FR/ANFR) is de Cept-coordinator van dit agenda item. Doelstelling Dit agenda item heeft als doel om toepassingen met lage dataverbruik, waaronder Internet of Things (IoT) toepassingen, te kunnen laten opereren in de huidige L (1-2 GHz) en S (2-4 GHz) MSS-banden. Probleemstelling Op dit moment is het niet mogelijk voor kleine spelers om toegang te krijgen tot de MSS-band voor low-data-rate toepassingen. Door het first come-first served principe is er geen innovatie en IoT toepassingen mogelijk. Dit agenda item moet het mogelijk maken om dergelijke toepassingen voor nieuwkomers toegankelijk te maken. Er is ook een uitdaging waarbij WRC-agenda item 1.12 en 1.14 strijden voor dezelfde frequentiebanden. Daarnaast speelt ook de discussie over wat de protectiecriteria is van bestaand satellietgebruik dat betrekking heeft op WRC-agenda item 1.12, 1.13, 1.14.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
ESA niet tegen mits bescherming EESS, SRS, SOS. Viasat geeft aan dat 1645.5-1646.5 MHz belangrijk is voor Nood Spoed en Veiligheidsverkeer.	
Voorlopige positie binnen CPG	
De voorlopige CEPT/CPG positie luidt: CEPT ondersteunt: • Het principe van wereldwijde MSS-allocatie aan een of meerdere frequentie banden die bestudeerd worden zodat het voldoet aan de behoefte voor low-data-rate non-GSO satellietcommunicatie; • Het identificeren van spectrumbehoefte voor low-data-rate non-GSO systemen onder de mogelijke nieuwe MSS-allocaties; • De bescherming van bestaande diensten in de banden die overwogen worden en in aangrenzende banden volgens resolutie 252 (WRC-23) door het bepalen van technische condities die gekoppeld worden aan mogelijke nieuwe MSS-allocaties gebaseerd op sharing and compatibility.	

Voor de band 1645.5-1646.5 MHz, zal CEPT nog overwegen hoe bestaande MSS-allocaties (Earth-to-space) moet worden benaderd rekening houdende met RR 5.375 en Artikel 31 en, • Het principe van technische en regelgevende condities dat het mogelijk maakt dat operators spectrum delen ter voorkoming van exclusieve toegang tot deze spectrum door een of enkele low data-rate NGSO MSS operators op een wie het eerst komt, het eerste maalt basis.
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG
n.v.t.
Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.
De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar: http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents

1.13	to consider studies on possible new allocations to the mobile-satellite service for direct connectivity between space stations and International Mobile Telecommunications (IMT) user equipment to complement terrestrial IMT network coverage, in accordance with Resolution 253 (WRC-23);																							
Betrokken partijen binnen NL:																								
Viasat, SES, Radioastronomie, mobiele operatoren, Policy Impact Partners, AST-mobile, VERON, KNMI																								
Coördinatoren NL: Gabrielle Owen en Santi Soumpholphakdy																								
Toelichting agendapunt:		Internationale subgroepen: CPG-PTC, ECC-PT1, ITU-R WP4C en 5D																						
Achtergrondinformatie Betreft de overweging van studies naar mogelijke nieuwe toewijzingen aan de MSS voor directe connectiviteit tussen satellieten en gebruikersapparatuur voor IMT ter aanvulling van de terrestrische IMT-netwerkdekking, dat in overeenstemming met Resolutie 253 (WRC-23). Bepaalde satelliet operatoren willen middels partnerships met mobiele operatoren, complementaire dekking aanbieden. Mw. Azar Zarrebini (Apple/UK) is de CEPT-coördinator voor dit agenda item.																								
Doelstelling Het doel is om MSS-allocaties te verkrijgen in de Mobiele banden om satellietcommunicatie mogelijk te maken in de mobiele banden.																								
Probleemstelling Er zijn in bepaalde landen gebieden waar geen of onvoldoende dekking is van mobiele netwerken. Satellietcommunicatie in IMT-banden zou het mogelijk maken om connectiviteit aan te bieden aan de huidige mobiele telefoons zonder dat de telefoons aanpassingen nodig hebben. Er is heel veel discussie over de discussie over de definitie van DC-MSS-IMT, wat het precies inhoudt, hoe het zit met cross-border interferentie, wat de gebieden zijn met weinig dekking, etc. Er zijn ook zorgen over het gebruik van TDD in sommige banden en ongeoorloofd gebruik in landen die geen toestemming geven voor dergelijk gebruik. Ook is er discussie over wat de protectiecriteria is van bestaand satellietgebruik dat betrekking heeft op WRC-agenda item 1.12, 1.13, 1.14.																								
De banden die nu ter discussie staan zijn:																								
<table><tr><th colspan="2">Directionaliteit</th></tr><tr><th>Uplink (MHz)</th><th>Downlink (MHz)</th></tr><tr><td>807-849</td><td>852-894</td></tr><tr><td>880-915</td><td>925-960</td></tr><tr><td>832-862</td><td>791-821</td></tr><tr><td>698-716</td><td>716-746</td></tr><tr><td>776-798</td><td>746-768</td></tr><tr><td>698-748</td><td>753-803</td></tr><tr><td>1427-1470</td><td>1475-1518</td></tr><tr><td>1920-1980</td><td>2110-2170</td></tr><tr><td>1710-1785</td><td>1805-1880</td></tr></table>			Directionaliteit		Uplink (MHz)	Downlink (MHz)	807-849	852-894	880-915	925-960	832-862	791-821	698-716	716-746	776-798	746-768	698-748	753-803	1427-1470	1475-1518	1920-1980	2110-2170	1710-1785	1805-1880
Directionaliteit																								
Uplink (MHz)	Downlink (MHz)																							
807-849	852-894																							
880-915	925-960																							
832-862	791-821																							
698-716	716-746																							
776-798	746-768																							
698-748	753-803																							
1427-1470	1475-1518																							
1920-1980	2110-2170																							
1710-1785	1805-1880																							

	1850-1920	1930-2000	
	1710-1780	2110-2180	
	2000-2020	2180-2200	
	2010-2025	1880-1920	
	2305-2320	2345-2360	
	2500-2570	2620-2690	

Overzicht motivering Nederlandse belangen

- Bescherming van RAS in 1,4GHz en 2,6 GHz
- Astron wenst storingsvrije ontvangst in Westerbork
- Amateur wenst geen DC-MSS-IMT gebruik in 2300-2400 MHz
- SES heeft interesse omwille van partnership met Lynk
- NATO wil aangrenzende banden beschermen
- ESA is niet tegen als EESS, SRS, SOS en Metsat beschermd blijven
- Viasat wil aangrenzende banden beschermen zoals aan de 2100MHz en 1518 MHz, alsook aandacht vragen voor de directionaliteit in 2 GHz tussen R1/R2
- Mobile operators wil bestaand gebruik beschermen, ook tegen gebruik buurlanden
- Odido wenst het gebruik van Fixed Wireless Access (FWA) te beschermen
- Beschermen mobiel gebruik op EEZ
- Opportuniteiten voor Caribisch Nederland

Voorlopige positie binnen CPG

De voorlopige CEPT/CPG positie luidt:

- CEPT overweegt mogelijke nieuwe MSS allocaties voor directe connectiviteit tussen satellieten en IMT User Equipment dat het aardse IMT netwerk complementeert met dekking en ondersteunt het ontwikkelen van internationale regelgevende kaders dat dergelijk gebruik mogelijk maakt in overeengekomen IMT geïdentificeerde banden in het frequentiebereik 694-2700 MHz, met frequentie regelingen overeenstemmend met Recommandatie ITU-R M.1036, terwijl de bescherming van zowel bestaande als aangrenzende banden verzekerd wordt.
- CEPT is van mening dat aardse IMT-operaties beschermd moeten worden binnen de landsgrenzen evenals in grensoverschrijdende situaties, inclusief in territoriale wateren en additionele dekking voorbij territoriale wateren. De bescherming van stations op vaste installaties in de Exclusieve Economische Zones (EEZ), inclusief haar dekkingsgebied moet ook aangekaart worden.
- CEPT is van mening dat de band 2300-2400 MHz geen optie is voor DC-MSS-IMT gebruik omdat Rec ITU-R M.1036 enkel TDD overweegt in de band en aeronautical mobile telemetry systems (AMT) zijn met name gevoelig voor interferentie van satellieten. Het is van belang te vermelden dat PMSE ook gebruik maakt van deze band.

Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG

n.v.t.

Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.

De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar:

<http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents>

1.14	to consider possible additional allocations to the mobile-satellite service, in accordance with Resolution 254 (WRC23);
Betrokken partijen binnen NL:	
PMSE, ESA, Viasat	
Coördinatoren NL: Santi Soumpholphakdy	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTC, ECC-PT1, ITU-R WP4C
Achtergrondinformatie Tijdens WRC-23 heeft CITEEL (onder meer met input van operators EchoStar en Intelsat) gepleit voor meer MSS-allocaties, omdat er momenteel onvoldoende allocaties zijn voor dergelijke MSS-diensten. Het gaat hier o.a. om IoT toepassingen en M2M communication. CEPT stuurt aan op een No-Change, maar Luxemburg en met name OQ technologies heeft aangegeven de opties in deze band open te willen houden. Er is geen CEPT-coördinator voor dit agenda item. Doelstelling Dit agenda item betreft studie naar mogelijke aanvullende toewijzingen aan de MSS, in overeenstemming met Resolutie 254 (WRC-23). Probleemstelling Op dit moment zijn er onvoldoende MSS-allocaties beschikbaar om de groei aan dergelijke communicatie te voldoen. Er is ook een uitdaging waarbij WRC-agenda item 1.12 en 1.14 strijden voor dezelfde frequentiebanden. Daarnaast speelt ook de discussie over wat de protectiecriteria is van bestaand satellietgebruik dat betrekking heeft op WRC-agenda item 1.12, 1.13, 1.14.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
• Bescherming van PMSE • ESA is niet tegen mits bescherming EESS, SRS, SOS • Viasat geeft aan geen interesse te hebben en vindt NOC voldoende	
Voorlopige positie binnen CPG	
De voorlopige CEPT/CPG positie luidt: • CEPT is geen voorstander van MSS-allocatie in de frequentieband 2120-2170 MHz, omwille van harmonisatie in Europa en uitvoerige uitrol van IMT mobiele netwerken in Europa en de rest van de wereld. • CEPT is ook van mening dat aardse IMT-operaties beschermd moeten worden binnen de landsgrenzen evenals in grensoverschrijdende situaties, inclusief in territoriale wateren en additionele dekking voorbij territoriale wateren De bescherming van stations op vaste installaties in de Exclusieve Economische Zones (EEZ), inclusief haar dekkingsgebied, moet ook aangekaart worden. • CEPT ondersteunt het overwegen van de frequentieband 2010-2025 MHz onder agenda item 1.12 en de frequentieband 2120-2170 MHz onder agenda item 1.13. • CEPT ondersteunt een No Change voor agenda item 1.14.	
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG	
Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a. De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar: http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents	

1.15	to consider studies on frequency-related matters, including possible new or modified space research service (space-to-space) allocations, for future development of communications on the lunar surface and between lunar orbit and the lunar surface, in accordance with Res 680 (WRC23) ;
Betrokken partijen binnen NL:	
Coördinator NL: Wietse Steffen	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTA, ITU-R WP7B
WRC-27 AI1.15: Maancommunicatie Het bestuderen van frequentie gerelateerde zaken, waaronder mogelijke nieuwe of gewijzigde toewijzingen voor ruimteonderzoek (ruimte-naar-ruimte), voor de toekomstige ontwikkeling van communicatie op het maanoppervlak en tussen de maanbaan en het oppervlak, volgens Resolutie 680 (WRC-23). Achtergrondinformatie: Er is een groeiende interesse in het uitvoeren van wetenschappelijke ontdekkings- en ruimteverkenning activiteiten in een baan om de maan en op het maanoppervlak door een aantal landen. Daarom is er behoefte aan het opzetten van een betrouwbare communicatiearchitectuur rond de maan. Doelstelling: Resolutie 680 (WRC-23) roept op tot studies naar systemen in de SRS (Space Research Service) welke op het maanoppervlak kunnen werken, of systemen in een baan om de maan en communiceren met systemen op het maanoppervlak. Dit in de volgende frequentiebanden of delen daarvan: 1) 390-406,1 MHz, 420-430 MHz en 440-450 MHz, beperkt tot buiten de SZM; 2) 2400-2690 MHz, 3500-3800 MHz, 5150-5570 MHz, 5570-5725 MHz, 5775-5925 MHz, 7190-7235 MHz, 8450-8500 MHz en 25,25-28,35 GHz. Probleemstelling: Het ondersteunen van mogelijke nieuwe of aangepaste SRS (space-to-space) toewijzingen voor de toekomstige ontwikkeling van communicatie op het maanoppervlak en tussen stations in een baan om de maan en stations die op het maanoppervlak opereren, op basis van de resultaten van ITU-R-studies. Verder het ondersteunen van de bescherming van de SZM (Shielded Zone of the Moon) voor gebruik voor radioastronomische observaties. Het betreft communicatie en ontwikkelingen op en rond de maan, de maan is geen onderdeel van een ITU-regio. Volgens het ruimteverdrag is de maan geen bezit van iemand.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Voorlopige positie binnen CPG	
De voorlopige CEPT/CPG positie luidt voor communicatie op en rond de maan: • CEPT steunt mogelijke nieuwe of gewijzigde toewijzingen voor de Ruimte onderzoekdienst (ruimte-naar-ruimte). Dit is bedoeld voor de toekomstige ontwikkeling van communicatie op het maanoppervlak en tussen stations in een baan om de maan en stations op het maanoppervlak, gebaseerd op de resultaten van ITU-R-studies. • In het bijzonder steunt CEPT nieuwe toewijzingen aan de Ruimteonderzoekdienst (ruimte-naar-ruimte) in de volgende frequentiebanden: ○ 390-405 MHz: Beperkt tot communicatie van een baan om de maan naar het maanoppervlak, buiten de afgeschermd zone van de maan. ○ 406-406,1 MHz en 440-450 MHz: Beperkt tot communicatie van het maanoppervlak naar een baan om de maan, buiten de afgeschermd zone van de maan. ○ 420-430 MHz: Beperkt tot communicatie van maanoppervlak naar maanoppervlak, buiten de afgeschermd zone van de maan.	

- 2400-2483,5 MHz: Beperkt tot communicatie van een baan om de maan naar het maanoppervlak.
- 2500-2690 MHz, 3500-3800 MHz, 5150-5570 MHz, 5570-5725 MHz, 5775-5855 MHz, 5855-5925 MHz en 27,5-28,35 GHz: Beperkt tot communicatie van maanoppervlak naar maanoppervlak.
- Bescherming radioastronomie (RAS): CEPT steunt de bescherming van de afgeschermd zone van de maan (Shielded Zone of the Moon) voor het gebruik van radioastronomische waarnemingen.

Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG

N.v.t.

Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.

De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar:

<http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents>

1.16	to consider studies on the technical and regulatory provisions necessary to protect radio astronomy operating in specific Radio Quiet Zones and, in frequency bands allocated to the radio astronomy service on a primary basis globally, from aggregate radio-frequency interference caused by non-geostationary-satellite orbit systems, in accordance with Resolution 681 (WRC23) ;
Betrokken partijen binnen NL:	
Coördinatoren NL: Wietse Steffen	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTA, ITU-R WP7D
WRC-27 AI1.16: Radio-stiltezones/RAS, vanaf NGSO Het bestuderen van technische en regelgevende bepalingen om radioastronomie in specifieke stiltezones en primaire radioastronomiebanden te beschermen tegen "aggregate radiofrequency interference" veroorzaakt door systemen in een niet-geostationaire baan (NGSO), volgens Resolutie 681 (WRC-23). Achtergrondinformatie: Resolutie 681 (WRC-23) is het resultaat van de samenvoeging van twee input documenten voor WRC-23 onder AI 10 en hun opeenvolgende verdere ontwikkeling op WRC-23. 1) Het Europees Gemeenschappelijk Voorstel (ECP) van een Agendapunt (WRC-27) met de titel "Studies naar de impact van niet-geostationaire satellietbaan (niet-GSO) aggregatie op de radioastronomiedienst (RAS) en gerelateerde passende maatregelen voor de bescherming van RAS tegen schadelijke interferentie van grote satellietconstellaties". 2) Het Afrikaans Gemeenschappelijk Voorstel van een Agendapunt (WRC-27) "Overweging van regelgevende bepalingen die nodig zijn om radioastronomie die in radiostille zones werkt te beschermen tegen radiofrequentie-interferentie veroorzaakt door niet-GSO satellieten die als grote constellaties werken." Resolutie 681 (WRC-23) behandelt 2 gerelateerde kwesties, één in Resolves 1 en 2, die voornamelijk voortkomen uit het Europees Gemeenschappelijk Voorstel (WRC-23), de andere in Resolves 3-6, die voornamelijk voortkomen uit het Afrikaans Gemeenschappelijk Voorstel (WRC-23), met verdere input van de Chileense overheid. Resolutie 681 concentreert zich op SKA (square kilometre array) in Zuid-Afrika (en Australië) en Atacama large (sub)mm array in Chili. Doelstelling: Resolutie 681 (WRC-23) is onder te verdelen in twee delen: studies op hoe de interferentie van ongewenste emissies van niet-GSO-satellietsystemen werkend in de aangrenzende banden aantal primaire RAS-frequentiebanden de werking op RAS-stations beïnvloedt. Resolves 1-2 zijn gericht op een verduidelijking van de methoden om de impact van niet-GSO-satellietconstellaties op RAS-stations te beoordelen en mogelijke procedurele wijzigingen in de Radio Regulations (RR) in de geselecteerde banden met een bestaande toewijzing aan RAS op primaire basis aan te brengen. 1. Het beoordelen van het concept van Radio Quiet Zones (RQZ's) rond twee internationale RAS-stations (het Square Kilometre Array Observatory, SKAO, in Zuid-Afrika en de Atacama Large Millimeter/sub millimeter Array, ALMA, in Chili), met het oog op de karakterisering van die locaties in de RR of in een ITU-R-resolutie, inclusief de studie van co-existent methoden op elke werkfrequentie van de RAS-stations (Resolves 3-6). Probleemstelling: De resolutie legt niet uit wat is bedoeld met "erkenning/recognition" of "karakterisering/characterization" en gaat niet in op het feit dat veel frequentiebanden die op deze twee locaties worden gebruikt, niet zijn toegewezen aan de radioastronomiedienst.	

Overzicht motivering Nederlandse belangen

Voorlopige positie binnen CPG

Het voorlopige CEPT-standpunt is onderverdeeld in drie afzonderlijke issues die onafhankelijk van elkaar behandeld worden. resolves 1, issue A, resolves 2 (issue B) en resolves 3 (issue C). Daarnaast zijn er specifieke frequenties voorgesteld voor het uitvoeren van studies onder resolves 3-6, en is de background sectie aanzienlijk ingekort door redundancies te verwijderen.

- Met betrekking tot invites 1 (resolves 1, Issue A): CEPT steunt, op basis van regelgevende studies, de opname van voetnoten in het Radioreglement (RR) om de bescherming te waarborgen van de frequentiebanden 10,6-10,7 GHz en 100-102 GHz die zijn toegewezen aan de Radioastronomiedienst (RAS). Dit gebeurt op basis van methoden die zijn gedefinieerd in relevante ITU-R-aanbevelingen voor een enkel niet-geostationair satellietstelsel (non-GSO). CEPT steunt het opnemen van een verplichting in Bijlage 4 (Appendix 4) van het Radioreglement, waarin de aanmeldende administratie zich committeert om te voldoen aan de bepalingen van deze voetnoten. Hoewel dit mogelijk al besloten ligt in resolves 1, zijn er geen technische studies nodig om aan invites 1 te voldoen.
- Met betrekking tot resolves 3 (Issue C): CEPT is van mening dat de karakterisering van de twee radiostiltegebieden (RQZ's), zoals gespecificeerd in overweging k) van Resolutie 681 (WRC-23), de specifieke kenmerken van deze twee gebieden ten opzichte van reguliere RAS-stations moet benadrukken. Dit geldt in het bijzonder voor de beschouwde frequentiebanden waar geaggregeerde storingsbronnen vanuit de zichtbare hemel verder bestudeerd kunnen worden om scenario's van waargenomen verschijnselen op te stellen. Deze specifieke kenmerken zouden deze twee specifieke RQZ's helpen om erkenning te krijgen in het RR. Deze scenario's, waarin radiotelescopie werken in banden die niet aan de RAS zijn toegewezen, zijn essentieel om niet-beperkende en vrijwillige co-existentie maatregelen te identificeren voor het gebruik van andere diensten die actief zijn in frequentiebanden waarin zij een primaire toewijzing hebben. Hoewel CEPT er open in staat dat de nationale wetgeving voor deze twee locaties veel bredere frequentie bereiken beslaat, is CEPT van mening dat dergelijke studies zich moeten richten op de volgende frequentie bereiken voor de SKAO RQZ in Zuid-Afrika:
 - MSS (Mobiele Satellietdienst): 1613,8-1627 MHz, 5000-5150 MHz
 - FSS (Vaste Satellietdienst) : 10,7-12,75 GHz, 17,3-20,2 GHz
- Studies naar dataverlies (resolves 2, Issue B): CEPT steunt technische studies onder resolves 2 (Issue B) om het geaggregeerde dataverlies te evalueren dat door meerdere non-GSO-systemen (actief in de banden gespecificeerd in Tabel 1) wordt veroorzaakt in de RAS-band, gebaseerd op het werk uit ECC-rapport 363.
- Relatie individueel vs. geaggregeerd verlies: CEPT steunt studies die een onderzoek kunnen omvatten naar de relatie tussen het dataverlies door individuele non-GSO-satellietstelsels en de geaggregeerde limieten voor dataverlies van alle systemen die in dezelfde band werken (Issue B en C).
- Geen wijzigingen in de RR: Onafhankelijk en ongeacht eventuele nationale regelingen met betrekking tot nationale RQZ's, is CEPT van mening dat de uitkomst van de studies onder resolves 4-6 niet mag leiden tot wijzigingen in het RR. In het bijzonder mag de uitkomst van die studies:
 - Niet leiden tot de definitie van operationele beperkingen voor non-GSO-systemen in het Radioreglement;
 - Niet leiden tot de opname van nieuwe reglementaire bepalingen in het Radioreglement;
 - Geen bestaande reglementaire bepalingen in het Radioreglement wijzigen, inclusief de bepalingen die gelden voor het gebruik van FSS/MSS-satellietstelsels (Issue C).
- Aanpak tijdens conferenties:

CEPT steunt het afzonderlijk behandelen van de Issue A, B en C in het CPM-rapport, evenals tijdens de WRC-27.
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG
n.n.b.
Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a. De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar: http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents

1.17	to consider regulatory provisions for receive-only space weather sensors and their protection in the Radio Regulations, taking into account the results of ITU Radiocommunication Sector studies, in accordance with Resolution 682 (WRC-23) ;
Betrokken partijen binnen NL:	
Coördinatoren NL: Wietse Steffen	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTA, ITU-R WP7C
WRC-27 AI1.17: Ontvangsttoewijzingen voor ruimteweer Het overwegen van regelgevende bepalingen voor 'receive-only' ruimteweersensoren en hun bescherming in de RR, volgens Resolutie 682 (WRC-23). Onder dit agenda item is het de doelstelling te komen tot regelgeving voor "receive only space weather sensors" en daarbij wordt specifieke aandacht gevraagd om bescherming van deze sensoren in de RR te krijgen, waarbij rekening moet worden gehouden met de resultaten van studies van de ITU-RR, dit in overeenstemming met Res 682 (WRC 23). Achtergrondinformatie: Op WRC-23 is Resolutie 675 (WRC-23) aangenomen, die het belang van ruimteweerwaarnemingen benadrukt en een definitie geeft voor ruimteweer en voor actieve en passieve ruimteweersensoren. Ruimteweer verwijst naar de fysieke processen die plaatsvinden in de ruimteomgeving en die uiteindelijk menselijke activiteiten op aarde en in de ruimte beïnvloeden. Ruimteweer wordt beïnvloed door de zonnewind en het interplanetaire magnetische veld (IMF) dat wordt gedragen door het zonnewindplasma. Er zijn verschillende fysieke verschijnselen die verband houden met ruimteweer, waaronder geomagnetische (sub)stormen, energisatie van de Van Allen-stralingsgordels, poollicht, ionosferische verstoringen, scintillatie van satelliet-naar-grond radiosignalen, langeafstand radarsignalen, en geomagnetisch geïnduceerde stromen op het aardoppervlak. Ruimteweer observaties van grond- en ruimtesystemen worden steeds belangrijker voor de detectie van zonneactiviteit die een schadelijke invloed kunnen hebben op nationale economieën, menselijk welzijn en nationale veiligheid. Momenteel worden deze sensorsystemen wereldwijd ingezet met een sterke betrokkenheid van een groot aantal landen en instellingen binnen Europa, en ze werken over een groot spectraal bereik zonder enige bescherming tegen interferenties. Doelstelling: Primaire toewijzingen aan MetAids (ruimteweer) voor sensoren die alleen kunnen ontvangen in de frequentiebanden 27,5-28,0 MHz, 29,7-30,2 MHz, 32,2-32,6 MHz, 37,5-38,325 MHz, 73,0-74,6 MHz en 608-614 MHz zonder beperkingen op te leggen aan de bestaande diensten. Probleemstelling: Primaire toewijzing creëren voor ruimteweer sensoren zonder aanspraak te maken op bescherming tegen, of beperkingen op te leggen aan, de toekomstige ontwikkeling van bestaande diensten in deze frequentiebanden of aangrenzende banden; om mogelijke regelgevende bepalingen van het Radioreglement te bestuderen om de mogelijkheid te creëren om ruimteweersensorstations te notificeren in het Master International Frequency Register (MIFR).	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Voorlopige positie binnen CPG	

De voorlopige CEPT/CPG positie luidt:

- CEPT ondersteunt primaire toewijzingen aan MetAids (ruimteweer) voor sensoren die alleen ontvangen in de frequentiebanden 27,5-28,0 MHz, 29,7-30,2 MHz, 32,2-32,6 MHz, 37,5-38,325 MHz, 73,0-74,6 MHz en 608-614 MHz zonder beperkingen op te leggen aan de huidige bestaande diensten/services tot en met WRC-23.
- CEPT steunt de ontwikkeling van een mechanisme voor de notificatie van ruimteweersensoren voor opname in het MIFR en bijbehorende mogelijke wijzigingen in de RR. Dit mechanisme kan mogelijk wijzigingen in Artikel 1 en Bijlage 4 van het RR omvatten.

Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG

-

1.18	to consider, based on the results of ITU Radiocommunication Sector studies, possible regulatory measures regarding the protection of the Earth exploration-satellite service (passive) and the radio astronomy service in certain frequency bands above 76 GHz from unwanted emissions of active services, in accordance with Resolution 712 (WRC-23) ;
Betrokken partijen binnen NL:	
Coördinatoren NL: Wietse Steffen	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTA, ITU-R WP7C en WP7D
WRC-27 AI1.18 resolves 1: EESS > 76 GHz Het overwegen van maatregelen voor de bescherming van de Earth Exploration-Satellite Service (passief) en de radioastronomiedienst in bepaalde banden boven 76 GHz tegen ongewenste emissies van actieve diensten, conform Resolutie 712 (WRC-23). WRC-27 AI1.18 resolves 2: RAS > 76 GHz (Zelfde doelstelling als hierboven, specifiek gericht op RAS). Doelstelling van dit agenda item is om op basis van de resultaten van onderzoeken door de ITU-R, regelgeving maatregelen te overwegen met betrekking tot de bescherming van de EESS (passive) en de radioastronomie (RAS) in bepaalde frequentiebanden boven de 76 GHz tegen ongewenste emissies van bestaande diensten, dat in overeenstemming met Resolutie 712 (WRC-23). Achtergrondinformatie: Radioastronomie op mm-golflengten ontwikkelt zich snel en is een belangrijk middel geworden voor het onderzoeken van het heelal. De frequentiebanden die aan RAS zijn toegewezen, maken observaties van een tal aan fysieke verschijnselen mogelijk, waaronder thermische en niet-thermische continuümemissie, spectrale lijnemissie van atomen en moleculen en VLBI-waarnemingen voor hogere ruimtelijke resoluties. Radiotelescopen vereisen gevoelige ontvangers en een omgeving met weinig ruis om deze extreem zwakke, natuurlijk voorkomende radio-emissie te detecteren. Veel van de RAS-toewijzingen in de International Table of Frequency Allocations zijn ook vermeld in RR No. 5.149, waarin overheden worden aangespoord alle mogelijke maatregelen te nemen om de Radio Astronomy Service te beschermen, of RR No. 5.340, waarin alle emissies verboden zijn. Doelstelling: Dit agendapunt is bedoeld voor de bescherming van EESS (passief) en RAS in een aantal banden die vallen onder RR No. 5.340 boven 76 GHz tegen ongewenste emissies van actieve diensten die in aangrenzende banden werken. Resolutie 712 (WRC-23) is tweeledig met zijn resoluties 1 en 2: 1) EESS (Passief): heeft betrekking op de compatibiliteit tussen de EESS (passief) en de overeenkomstige actieve diensten in aangrenzende frequentiebanden en om op basis van de resultaten van studies te bepalen welke vereiste regelgevende maatregelen er nodig zijn met betrekking tot de bescherming van de EESS (passief), en om Resolutie 750 (Rev.WRC-19) overeenkomstig bij te werken. 2) RAS: betreft de compatibiliteit tussen de RAS en de bijbehorende actieve diensten in bepaalde aangrenzende en nabijgelegen frequentiebanden. Op basis van de resultaten van onderzoeken worden eventuele vereiste regelgevende maatregelen met betrekking tot de bescherming van de RAS vastgesteld, en wordt Resolutie 739 (Rev.WRC-19) overeenkomstig bijgewerkt.	

Probleemstelling:

Op basis van de resultaten van de studies van de ITU Radiocommunicatiesector, moeten mogelijke regelgevende maatregelen met betrekking tot de bescherming van de EESS (passief) en de RAS in bepaalde frequentiebanden boven 76 GHz tegen ongewenste emissies van actieve diensten worden overwogen, dit in overeenstemming met Resolutie 712 (WRC-23).

Verder de opname van alle vereiste regelgevende maatregelen met betrekking tot de bescherming van de RAS in een update van Resolutie 739 (Rev. WRC-19), met inbegrip van de reeks relevante drempelwaarden voor ongewenste emissies van alle GSO- en niet-GSO-ruimtestations.

Overzicht motivering Nederlandse belangen**Voorlopige positie binnen CPG**

De voorlopige CEPT/CPG positie luidt:

WRC-27 AGENDA ITEM 1.18 – resolves 1 – Protection of EESS above 76 GHZ

Het voorlopige CEPT-standpunt is tweeledig:

- Wanneer kenmerken van actieve diensten beschikbaar zijn, wat technische studies mogelijk maakt, steunt CEPT de ontwikkeling en opname van de noodzakelijke limieten voor ongewenste emissies in een update van Resolutie **750 (Rev.WRC-19)**, gekoppeld aan een update van RR-bepaling nr. 5.338A.
- Voor de gevallen waarin geen parameters of kenmerken van actieve diensten zijn verstrekt, is CEPT van mening dat, voordat er gebruik wordt gemaakt van of toewijzingen worden gedaan aan de desbetreffende diensten, de compatibiliteit met de Aardobservatiesatellietdienst (EESS, passief) in aangrenzende banden moet worden overwogen door een toekomstige (competent) WRC. Dit zou worden vastgelegd in een nieuwe voetnoot en een mogelijke nieuwe Resolutie.

WRC-27 AGENDA ITEM 1.18 – resolves 2 – Protection of RAS above 81 GHZ

Technische studies en regelgevende maatregelen:

- CEPT steunt de uitvoering van technische studies naar de compatibiliteit tussen de Radioastronomiedienst (RAS) en de bijbehorende actieve satellietdiensten in aangrenzende en nabijgelegen frequentiebanden (zoals vermeld in Tabel 2 van Resolutie **712 (WRC-23)**). Ook steunt CEPT de opname van eventueel vereiste regelgevende maatregelen ter bescherming van de RAS in een update van Resolutie **739 (Rev.WRC-19)**, inclusief het vaststellen van de relevante drempelwaarden voor ongewenste emissies van zowel GSO- als non-GSO-ruimtestations.

Vaststellen van drempelwaarden:

- Aangezien de huidige waarden in Resolutie **739 (Rev.WRC-19)** zijn afgeleid van kenmerken die specifiek zijn voor radioastronomie (Aanbevelingen ITU-R RA.769 en RA.1631), is CEPT van mening dat de noodzakelijke storingsdrempelwaarden voor de bescherming van RAS-activiteiten in de relevante banden boven 76 GHz eveneens kunnen worden afgeleid met behulp van de Aanbevelingen ITU-R RA.769 en RA.1631.

Geen extra studies nodig voor drempelwaarden:

- Om deze reden zijn studies tussen de RAS en actieve satellietdiensten niet nodig om deze specifieke storingsdrempelwaarden te definiëren.

Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG

Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.

De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar:
<http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents>

1.19	to consider possible primary allocations in all Regions to the Earth exploration-satellite service (passive) in the frequency bands 4 200-4 400 MHz and 8 400-8 500 MHz, in accordance with Resolution 674 (WRC-23) ;
Betrokken partijen binnen NL:	
Coördinatoren NL: Wietse Steffen	
Toelichting agendapunt:	
Internationale subgroepen: CPG-PTA, ITU-R WP7C	
WRC-27 AI1.19: EESS (passief) SST in 4 & 8 GHz Het overwegen van mogelijke primaire toewijzingen in alle regio's aan de Earth Exploration-Satellite Service (passief) in de banden 4 200-4 400 MHz en 8 400-8 500 MHz, volgens Resolutie 674 (WRC-23). Dit agenda item betreft mogelijke primaire toewijzingen in alle drie ITU Regio's aan de Earth Exploration Satellite Service (passive) in de frequentiebanden 4.200-4.400 MHz en 8.400-8.500 MHz, dat in overeenstemming met Resolutie 674 (WRC-23). Deze twee nieuwe frequentiebanden zouden een aanvulling vormen op de metingen van de zee oppervlaktetemperatuur (SST) die momenteel worden uitgevoerd in het 6/7 GHz-bereik (onder RR nr. 5.458). Achtergrondinformatie: De temperatuur van het zeeoppervlak (SST) is een vitaal onderdeel binnen het klimaatstelsel, dit omdat het een grote invloed uitoefent op de uitwisseling van energiemomentum en gassen tussen de oceaan en de atmosfeer. Dagelijkse metingen van de SST is cruciaal bij voor het voorspellen van grote klimaatverschijnselen zoals tropische stormen, klimaatveranderingen etc. De SST wordt sinds 1979 uitgevoerd in de frequentiebanden 6425-7075 MHz en 7075-7250 MHz vanwege de gevoeligheid van de helderheidstemperatuur met betrekking tot geofysische parameters boven de oceaan. Toepassingen met een hoge dichtheid in de Mobile Services in het frequentiebereik van 6.425-7.125 MHz kunnen, afhankelijk van de toepassing, de SST-metingen verstoren op locaties tot enkele duizenden kilometers van de kust. Diversificatie van de meetkanalen voor de temperatuur van het oceaanooppervlak lijkt de sleutel te zijn tot de duurzaamheid van deze metingen in een omgeving die steeds meer wordt beperkt in frequentie. Doelstelling: Mogelijke primaire toewijzingen in alle drie ITU Regio's aan de Earth Exploration Satellite Service (passief) in de frequentiebanden 4200-4400 MHz en 8400-8500 MHz, in overeenstemming met Resolutie 674 (WRC-23). Deze twee nieuwe frequentiebanden zouden een aanvulling vormen op de metingen van de zeeoppervlakte temperatuur (SST) die momenteel worden uitgevoerd in het 6/7 GHz-bereik (onder RR nr. 5.458). Probleemstelling: Ondersteuning van de primaire toewijzing van de banden 4200-4400 MHz en 8400-8500 MHz voor EESS (passief) zonder bescherming van bestaande diensten in de frequentiebanden en in aangrenzende banden.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Voorlopige positie binnen CPG	
De voorlopige CEPT/CPG positie luidt: CEPT ondersteunt de primaire toewijzing van de banden 4 200-4 400 MHz en 8 400-	

8 500 MHz voor EESS (passief) zonder bescherming tegen bestaande diensten in de frequentiebanden en in aangrenzende banden.

- CEPT ondersteunt ook de bescherming van deze EESS (passief) allocaties tegen mogelijke IMT-identificaties in aangrenzende banden onder **WRC-27 AI 1.7**
- CEPT erkent dat er een allocatie is voor mobiele communicatie met uitzondering van de luchtvaart (MS_EX_AMS) in de 8400-8500 MHz-band, en is daarom voorstander van het uitsluiten van (high-density) mobiele toepassingen in deze band.

Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG

-

Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.

De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar:

<http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents>

2	to examine the revised ITU Radiocommunication Sector Recommendations incorporated by reference in the Radio Regulations communicated by the Radiocommunication Assembly, in accordance with the <i>further resolves</i> of Resolution 27 (Rev.WRC-19), and to decide whether or not to update the corresponding references in the Radio Regulations, in accordance with the principles contained in the <i>resolves</i> of that Resolution;
Betrokken partijen binnen NL: Iedereen	
Coördinator NL: • Santi Soumpholphakdy voor de D2d items; • Wietse Steffen voor de science items; • Gabrielle Owen voor PT1; • Johan Kroon m.b.t. de FSS/BSS satcom items.	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTC, CPM27-2
Dit is een standaard agenda item: het radio reglement verwijst naar een aantal ITU-R aanbevelingen die op die wijze verplichtend gemaakt zijn. Dergelijke aanbevelingen kunnen in de loop der jaren vernieuwd zijn. Dit agendapunt wordt pas kort voor de Conferentie actueel.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Voorlopige positie binnen CPG	
De Cept coördinator presenteerde een update van het overzicht van Resoluties en Recommendaties en informeerde PTB over de lopende werkzaamheden in ITU-R om recommendaties te actualiseren die bij verwijzing in de RR zijn opgenomen en vroeg De voorlopige CEPT-positie luidt: • CEPT steunt het bijwerken van de verwijzing(en) in relevante RR-bepalingen. CEPT hervat het onderzoek naar de naleving van de principes van Annex 1 bij Res 27 van de verwijzingen naar ITU-R recommendaties in de RR. • CEPT steunt het bijwerken van de zgn Cross Reference List van Volume 4 van de RR.	
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG	
N.n.b.	

3	to consider such consequential changes and amendments to the Radio Regulations as may be necessitated by the decisions of the conference;	
Betrokken partijen binnen NL:		
Coordinator NL: n.t.b.		
Toelichting agendapunt:		Internationale subgroepen:
		-
Een standaard agenda item: dit agenda item omvat besluitvorming over 'consequentials' van andere besluiten, en kan daarom pas tijdens de conferentie actueel worden.		
Overzicht motivering Nederlandse belangen		
Voorlopige positie binnen CPG		
TBD		
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG		
n.v.t.		

4	in accordance with Resolution 95 (Rev.WRC-19), to review the resolutions and recommendations of previous conferences with a view to their possible revision, replacement or abrogation;
Betrokken partijen binnen NL:	
Coordinator NL: • Santi Soumholphakdy voor de D2d items; • Wietse Steffen voor de science items; • Johan Kroon m.b.t. de FSS/BSS satcom items.	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTC, CPM27-2
Een standaard agenda item: deze 'review' gebeurt aan de hand van het report van de Directeur ITU-R en het CPM-report: deze stellen een lijst voor met wat herzien moet worden en wat eruit kan worden verwijderd. Dit agenda punt wordt pas kort voor de Conferentie actueel.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Voorlopige positie binnen CPG	
De coördinator voor AI 4 heeft de draft Brief geupdate. De wijzigingsvoorstellen waren voor iedereen acceptabel De voorlopige CEPT/CPG positie luidt: • De CEPT moedigt de voortdurende herziening van resoluties en recommandaties van eerdere conferenties aan en zal de activiteiten, met name van de ITU, die met deze inspanning verband houden, volgen.	
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG	
n.n.b.	

5	to review, and take appropriate action on, the Report from the Radiocommunication Assembly submitted in accordance with Nos. 135 and 136 of the ITU Convention;	
Betrokken partijen binnen NL:		
Toelichting agendapunt:		Internationale subgroepen:
		-
Een standaard agenda item: de Directeur ITU-R vertelt in zijn verslag over de resultaten van de Radio Assembly, en dus over de nieuwe en vernieuwde ITU-R Recommandaties, en hij stelt de Conferentie voor de vereiste besluiten te nemen over dit materiaal.		
Overzicht motivering Nederlandse belangen		
Voorlopige positie binnen CPG		
TBD		
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG		
n.v.t.		

6	to identify those items requiring urgent action by the radiocommunication study groups in preparation for the next world radiocommunication conference;
Betrokken partijen binnen NL:	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: -
Een standaard agenda item: meestal krijgt ITU-R opdrachten via de diverse Resoluties, die toelichting geven op de agenda items voor de toekomstige conferentie. Er zijn echter ook opdrachten mogelijk die niet direct aan een agenda item gekoppeld zijn.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Voorlopige positie binnen CPG	
TBD	
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG	
n.v.t.	

7	to consider possible changes, in response to Resolution 86 (Rev. Marrakesh, 2002) of the Plenipotentiary Conference, on advance publication, coordination, notification and recording procedures for frequency assignments pertaining to satellite networks, in accordance with Resolution 86 (Rev.WRC-07), in order to facilitate the rational, efficient and economical use of radio frequencies and any associated orbits, including the geostationary-satellite orbit;
Betrokken partijen binnen NL	
Alle satcom partijen	
Coördinator NL: Johan Kroon	
Toelichting agendapunt	Internationale subgroepen: CPG-PTB, ITU-R WP4A
Achtergrondinformatie: Gezien het feit dat over onderwerpen als coördinatie, notificatie en recording van satellietssystemen al tijdens meerdere conferenties is gesproken, is destijds besloten dit onderwerp "voorlopig" als standaard agenda item op te voeren. Tijdens de afgelopen conferenties zijn veel verbeteringen en vereenvoudigingen aangenomen. Doelstelling: Gedurende de periode tussen 2 WRC's ontstaat er behoefte aan verbeteringen in de ITU Radio Regulations. Voorstellen daarvoor worden opgepakt onder dit agendaitem en zijn veelal gevarieerd. Deze voorstellen worden "Topics" genoemd en er moet stuk voor stuk overeenstemming over worden bereikt. Voor een notificerende administratie voor verschillende satellietoperators is het van belang om met geupdate regelgeving haar werkzaamheden uit te kunnen voeren. Probleemstelling: WP 4A heeft besloten om 5 punten waarover algemene overeenstemming is bereikt, de status van "Topic" te geven. Het betreft de volgende punten: 1. RR No. 4.4: A topic under WRC-27 agenda item 7 is established to consider potential regulatory improvements related to the application of RR No. 4.4 to stations of space services. 2. New Coordination Arc: A topic under WRC-27 agenda item 7 is established to assess the potential advantage to define coordination arc for some frequency bands above 3 GHz where it does not already exist. 3. Modification to RR Appendix 4: A topic under WRC-27 agenda item 7 is established to consider potential modifications to Appendix 4 of the Radio Regulations (RR) to reflect some of the Rules of Procedure relating to Appendix 4. 4. Revision of Resolution 553: A topic under WRC-27 agenda item 7 is established to consider proposed revision to Resolution 553 (Rev.WRC-23) 5. Revision of Resolution 170: A topic under WRC-27 agenda item 7 is established to consider proposed revision to Resolution 170 (Rev.WRC-23). Er is nog maar 1 vergadering op Europees (PTB) en 1 op mondiaal (ITU-WP4A) niveau over om m.b.t. deze topics relevante CPM-tekst te ontwerpen.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Voorlopige positie binnen CPG CEPT gaat akkoord met de 5 punten zoals afgesproken in WP4A, maar een aantal CEPT-landen wensen de optie open te houden om er eventueel nog een zesde of zevende punt aan toe te voegen. De deur is op ITU-niveau daarvoor nog niet geheel gesloten en deze landen willen daar als mogelijk gebruik van maken. Met name Fr is hier voorstander van, zij willen graag het onderwerp Bringing Into Use toevoegen aan de agenda. Dit stuit weer op verzet van andere landen waardoor er geen homogeen CEPT-standpunt is over dit agendaitem.	

Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG
N.v.t.
Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.
De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar: http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents

8	to consider and take appropriate action on requests from administrations to delete their country footnotes or to have their country name deleted from footnotes, if no longer required, taking into account Resolution 26 (Rev.WRC-23);
Betrokken partijen binnen NL:	
Coördinator NL: n.t.b.	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTC, CPM27-2
De doelstelling van dit agenda item is opschoning van voetnoten, zodat een betere harmonisatie tot stand komt. Nederland heeft nog een aantal voetnoten die iedere conferentie opnieuw bezien worden. Deze actie vindt plaats rekening houdend met Resolutie 26 (Rev.WRC-23). Nederland neemt een terughoudende opstelling aan ten aanzien van het eventueel invoegen van voetnoten door andere landen, tenzij een dergelijke voetnoot van invloed kan zijn op het frequentiegebruik in het Koninkrijk der Nederlanden.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Voorlopige positie binnen CPG	
De CEPT/CPG positie luidt als volgt: Dit AI is verdeeld in 4 "issues": Issue A – Verwijdering van landvoetnoten of landnamen uit voetnoten: - De CEPT steunt initiatieven van lidstaten om hun voetnoten te herzien en de verwijdering van hun landnamen of de verwijdering van voetnoten voor te stellen, indien deze niet langer nodig zijn. Issue B – Toevoeging van landnamen aan bestaande voetnoten - CEPT is van mening dat dit agendapunt niet bedoeld is voor het toevoegen van landnamen aan bestaande voetnoten. - CEPT is van mening dat conferenties verzoeken om landnamen aan bestaande voetnoten toe te voegen, van geval tot geval moeten behandelen, waarbij voorstellen voor de toevoeging van landnamen aan bestaande voetnoten in overweging kunnen worden genomen, maar dat de acceptatie ervan afhankelijk is van de uitdrukkelijke voorwaarde dat er geen bezwaren zijn van de betrokken landen. Issue C – Toevoeging van nieuwe landenvoetnoten - CEPT is van mening dat dit agendapunt niet bedoeld is voor het toevoegen van nieuwe landenvoetnoten en dat voorstellen voor het toevoegen van nieuwe landenvoetnoten die geen verband houden met de agendapunten van deze conferentie, daarom niet in overweging dienen te worden genomen. Issue D – Beschikbaarheid van voorstellen - CEPT steunt administraties bij het onder de aandacht brengen van hun voorstellen met betrekking tot AI 8 van andere administraties om mogelijke problemen ruim vóór een WRC te voorkomen. - CEPT is van mening dat de huidige praktijk met betrekking tot het vaststellen van indieningstermijnen door de WRC-27 moet worden gehandhaafd voor aanvullende voorstellen voor het schrappen van landnamen uit voetnoten en voor het toevoegen van landnamen aan bestaande voetnoten.	
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG	
Opdracht om op nationaal niveau te bekijken of en zo ja, uit welke voetnoot/voetnoten Nederland zich terug zou kunnen trekken. Conclusies melden aan de CEPT-coördinator.	

9	to consider and approve the Report of the Director of the Radiocommunication Bureau, in accordance with Article 7 of the ITU Convention:
9.1	on the activities of the ITU Radiocommunication Sector since WRC-23 ¹
9.2	on any difficulties or inconsistencies encountered in the application of the Radio Regulations ² ; and
9.3	on action in response to Resolution 80 (Rev.WRC-07) ;

9.2	on any difficulties or inconsistencies encountered in the application of the Radio Regulations ¹	
Betrokken partijen binnen NL:		
Iedereen		
Coördinator NL: Johan Kroon		
Toelichting agendapunt:		Internationale subgroepen: CPG-PTB, ITU-R WP4A
Achtergrondinformatie: Dit item betreft ITU-BR kwesties van de afgelopen 4 jaar.		
Doelstelling: Gedurende de periode tussen 2 WRC's komt de ITU BR onvolkomenheden in de ITU RR tegen en ongeveer een jaar voor de WRC publiceert zij een rapportage met deze punten om ze tijdens de WRC aan te laten passen.		
Probleemstelling: Dit rapport is nu nog niet beschikbaar en er kan dus pas op een laat tijdstip in het proces aan worden gewerkt.		
Voorlopige positie binnen CPG		
De voorlopige CEPT/CPG positie luidt TBD. Hier valt echter het volgende over te vermelden: • De meeste admins zijn tegen het opnemen van niet-behandelde kwesties uit voorgaande WRC's onder dit AI omdat dit niet gebruikelijk is. • Er is een voorlopige opzet bedacht m.b.t. de behandeling van dit agendaitem. • De draft Brief is niet aangepast op basis van deze meeting.		
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG n.v.t.		

¹ This WRC's standing agenda sub-item is strictly limited to the Report of the Director on ITU-R activities since the last WRC; and any topics outside 1.1-1.18 as listed above shall be strictly avoided, particularly those topics which require any changes/amendments to the Radio Regulations.

² This WRC's standing agenda sub-item is strictly limited to the Report of the Director on any difficulties or inconsistencies encountered in the application of the Radio Regulations and the comments from administrations. Administrations are invited to inform the Director of the Radiocommunication Bureau of any difficulties or inconsistencies encountered in the Radio Regulations.

² This WRC's standing agenda sub-item is strictly limited to the Report of the Director on any difficulties or inconsistencies encountered in the application of the Radio Regulations and the comments from administrations. Administrations are invited to inform the Director of the Radiocommunication Bureau of any difficulties or inconsistencies encountered in the Radio Regulations.

9.3	on action in response to Resolution 80 (Rev. WRC 07);	
Betrokken partijen binnen NL:		
Iedereen		
Coördinator NL: Johan Kroon		
Toelichting agendapunt:		Internationale subgroepen: CPG-PTB, ITU-R WP4A
Achtergrondinformatie: Dit item betreft RRB-kwesties van de afgelopen 4 jaar. Doelstelling: Gedurende de periode tussen 2 WRC's komt de ITU Radio Regulations Board (RRB) kwesties tegen die niet goed in de bestaande ITU-regelgeving zijn opgenomen. Ongeveer een jaar voor de WRC publiceert De RRB een rapportage met deze punten om ze tijdens de WRC aan te laten passen. Probleemstelling: Deze kwesties komen pas aan de orde met de publicatie van het RRB-report, kort voor de WRC. Dit rapport is daarom voorlopig nog niet beschikbaar en er kan dus pas op een laat tijdstip in het proces aan worden gewerkt. Ook hier geldt, net als bij AI 9.2, dat er veelal weinig tijd is om tot constructieve en voor iedereen acceptabele afspraken te komen. Er is een voorlopige opzet bedacht m.b.t. de behandeling van dit agendaitem.		
Voorlopige positie binnen CPG		
De voorlopige CEPT/CPG positie luidt: TBD		
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG n.v.t.		

10	to recommend to the ITU Council items for inclusion in the agenda for the next world radiocommunication conference, and items for the preliminary agenda of future conferences, in accordance with Article 7 of the ITU Convention and Resolution 804 (Rev.WRC-23).
Betrokken partijen binnen NL:	
De volgende partijen in de NVC hebben interesse bij een of meerdere van de voorgestelde agendapunten onder AI10, de voorlopige agenda's voor toekomstige WRC's: Ministerie van Defensie, KNMI, ASTRON, SES, Veron, ViaSat	
Coördinatoren NL: n.t.b.	
Toelichting agendapunt:	Internationale subgroepen: CPG-PTC
Een standaard agenda item: iedere conferentie behoort de agenda op te stellen voor de daaropvolgende conferenties, in dit geval dus WRC-31 en de voorlopige agenda voor de WRC-35.	
Overzicht motivering Nederlandse belangen	
Een van de uitgangspunten die Nederland hanteert is dat er in ieder geval steun zal worden verleend binnen de Europese (CEPT, RSPG) voorbereiding aan die voorlopige agendapunten voor WRC-31 en WRC-35 die Nederland –in de voorbereiding van WRC-23 onder agenda item 10- al gesteund heeft. Dit betreft in ieder geval de volgende agendapunten: • Agenda item 2.4 (inter-satellite service allocations) • Agenda item 2.7 (improvement VHF maritime radiocommunication) IenW stelt belang in het onderwerp Digital VHF voice communication. Tijdens WRC-23 is afgesproken dat het op de voorlopige agenda voor WRC-31 wordt opgenomen. Er wordt vanuit gegaan dat IMO de aangepaste positie uitdraagt in de relevante internationale gremia, waaronder ITU en CEPT/CPG en CPG/PT-C voor WRC-27. Ook is afgesproken dat: • EZ/RDI dit IenW/IMO standpunt wederom zal steunen in de besprekingen binnen CEPT voor AI 10. Dit is gebeurd en de conclusie tijdens diverse CPG overleggen is dat CPG dit zou kunnen steunen, indien IMO dit zelf kenbaar maakt bij CPG. Dit is tot op heden nog niet door de IMO gebeurd. • IenW ook zelf in de relevante internationale overleggen hiervoor steun blijft verlenen; • IenW en RDI/EZ informeren elkaar, waar nodig, over evt ontwikkelingen die samenhangen met dit voorgestelde agendapunt, om zodoende gezamenlijk een consistente aanpak te kunnen blijven volgen. Verder zijn er zijn diverse voorstellen gedaan voor nieuwe agenda items voor de WRC-31. Deze, samen met de punten op de voorlopige agenda WRC-31, zullen in de komende periode in Europees verband verder worden besproken. Daarbij wordt gezien voor welke agendapunten er een gezamenlijke positie wordt ingenomen waaraan ook Nederland steun kan verlenen.	
Voorlopige positie binnen CPG	
Varieert, al naar gelang het onderwerp. Zie ook de voorlopige posities per mogelijk toekomstig agenda item.	
Voorlopige positie NL indien afwijkend van CPG	
Nog niet van toepassing	
Voorlopige posities van andere organisaties zoals NATO, IMO, CRAF, IARU, GSMA, SFCG e.a.	
De voorlopige posities van andere organisaties zijn terug te vinden in de bijlagen bij de draft CEPT Brief ten aanzien van dit agendapunt. Ga hiervoor naar: http://www.cept.org/ecc/groups/ecc/cpg/client/meeting-documents	

WRC-31	Preliminary Agenda item	Status CEPT-position
2.4	ISS 3 and 6 GHz	Support
2.10	EESS (Earth-to-space) 22.55-23.15 GHz	Support
2.11	EESS upgrade/reallocation 40 GHz	Support
2.2	WPT: determination frequency bands	Under review
2.3	NGSO ESIM 13 GHz	Under review
2.5	Aerial IMT 694-960, 890-942, 3400-3700 MHz	Under review
2.7	Improvement VHF maritime radiocommunication	Conditional support (awaits IMO input)
2.8	Improvement MF/HF maritime communication and Art 52/AP17	Under review (awaits IMO input)
2.9	RNSS (PNT) 5GHz	Under review
2.14	UHF review	Under review
2.1	Additional active allocations 275-325 GHz	No support
2.6	IMT 102-275 GHz	No support
2.12	EESS 3 GHz	No support
2.13	SAR/RDS 10 GHz	No support (as during WRC-23)
WRC-31	Newly proposed Agenda Items WRC-31 within CEPT	Status
	D2D-IMT above 2.7 GHz, in particular 26 GHz	To be reviewed by CPG/PT-C in 2026
	AMS(R)S in the 5 GHz (France)	To be reviewed by CPG/PT-C in 2026
	Additional non-GSO FSS in 18.6-18.8, 19.3-19.7 and 29.1-29.5 GHz	To be reviewed by CPG/PT-C in 2026
	RAS (geodetic VLBI) in parts of 2.9–3.4, 4.8–5.850, 8.750–9.800 and 12.75–14 GHz	To be reviewed by CPG/PT-C in 2026
	MSS spectrum above 3 GHz for D2D	To be reviewed by CPG/PT-C in 2026